

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓)
ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
กองบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

คำนำ

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ มาตรา ๙ (๑) และ (๒) ได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ โดยที่แผนปฏิบัติราชการต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในการนี้ ศอ.บต. จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของ ศอ.บต. รวมทั้งขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

ศอ.บต. ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้
กองบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

สารบัญ

หน้า

ส่วนที่ ๑ บทสรุปผู้บริหาร ..... ๑ – ๔

๑.๑ ความเป็นมา ๑
๑.๒ วัตถุประสงค์ ๑
๑.๓ วิธีการดำเนินงาน ๑
๑.๔ องค์ประกอบ ๒
๑.๕ แนวทางการติดตามประเมินผล ๔
๑.๖ ผลที่คาดว่าจะได้รับ ๔

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ..... ๕ – ๑๒

๒.๑ ความเป็นมา ๕
๒.๒ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ ๖
๒.๓ แนวคิดและหลักการ ๑๐
๒.๔ วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการ ๑๑

ส่วนที่ ๓ ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐ ๑๓ - ๓๑

๓.๑ แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๑๓
- ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ๑๓
๓.๒ แผนระดับที่ ๒ ..... ๑๔
๓.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ๑๔
๓.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศ ๑๕
๓.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ..... ๒๐
๓.๒.๔ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๔ ..... ๒๓
๓.๓ แผนระดับระดับ ๓ ..... ๒๕
๓.๓.๑ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ..... ๒๕
๓.๓.๒ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ..... ๒๗
๓.๓.๓ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ ..... ๒๘
๓.๓.๔ แผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ..... ๒๙

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

ส่วนที่ ๔ สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ..... **๓๒ - ๕๕**

๔.๑ วิสัยทัศน์ ๓๒

๔.๒ พันธกิจ ๓๒

๔.๓ ค่านิยม ๓๒

๔.๔ เป้าประสงค์รวม ๓๒

๔.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์ ๓๓

ส่วนที่ ๕ ระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้..... **๕๖ – ๕๗**

๕.๑ การติดตามและรายงาน..... ๕๖

๕.๒ การจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้..... ๕๖

๕.๓ การประเมินผลแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้..... ๕๗

๕.๔. การประเมินผลการปฏิบัติงาน ๕๗

ส่วนที่ ๖ ผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ ..... **๕๘ - ๕๙**

๖.๑ การพัฒนาเศรษฐกิจ..... ๕๘

๖.๒ การพัฒนาสังคม..... ๕๘

๖.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์..... ๕๘

๖.๔ การบริหารจัดการภาครัฐ..... ๕๘

๖.๕ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐในพื้นที่..... ๕๘

๖.๖ การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้..... ๕๙

๖.๗ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐ..... ๕๙

ภาคผนวก สรุปแผนงาน ผลผลิต โครงการเทียบเท่าผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ..... **๖๐ - ๖๑**

ส่วนที่ ๑
บทสรุปผู้บริหาร

๑.๑ ความเป็นมา

ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๓ มาตรา ๙ (๑) และ (๒) ได้กำหนดให้ส่วนราชการจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า และแผนปฏิบัติราชการดังกล่าวต้องมีรายละเอียดขั้นตอน ระยะเวลา และงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจ โดยที่แผนปฏิบัติราชการต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทแผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ นโยบายของคณะรัฐมนตรีที่แถลงต่อรัฐสภา และแผนอื่นที่เกี่ยวข้องด้วย ดังนั้น เพื่อให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๕) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ในการนี้ ศอ.บต. จึงได้จัดทำศอ.บต. มีแนวทางในการติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของ ศอ.บต. รวมทั้งขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงาน การกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของ ศอ.บต.

๑.๓ วิธีการดำเนินงาน

๑.๓.๑ ศึกษายุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนการปฏิรูปประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๕๘ - ๒๕๖๔) นโยบายรัฐบาล (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และบริบทต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ ศอ.บต.

๑.๓.๒ จัดทำข้อมูลสารสนเทศที่เกี่ยวข้องและแบบฟอร์มการจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต.

๑.๓.๓ จัดประชุมทบทวนสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต.

๑.๓.๔ จัดทำ ร่าง สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. เสนอ เลขาธิการ ศอ.บต. พิจารณาให้ความเห็นชอบ

๑.๓.๕ เสนอ ร่าง สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. (วิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์รวม ตัวชี้วัดรวม ประเด็นยุทธศาสตร์ เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์ และกลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์) ต่อผู้บริหารระดับสูงเพื่อให้ความเห็นชอบและอนุมัติ

๑.๓.๖ กำหนดกรอบเค้าโครง แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ให้สอดคล้องกับสาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการ ระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕) ของ ศอ.บต.

๑.๓.๗ จัดประชุมปฏิบัติการการจัดทำแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. เพื่อจัดทำรายละเอียดงาน/โครงการที่จะดำเนินการ

๑.๓.๘ จัดทำร่างแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต.

๑.๓.๙ เสนอขออนุมัติใช้เป็นแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต.

๑.๓.๑๐ เผยแพร่แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ทั้งในรูปแบบเอกสารและเว็บไซต์ของ ศอ.บต.

๑.๔. องค์ประกอบ

สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. มีองค์ประกอบ ดังนี้

๑.๔.๑ วิสัยทัศน์

สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง เศรษฐกิจเติบโต ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชายแดนใต้สันติสุขยั่งยืน

๑.๔.๒ พันธกิจ

๑) เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาของกระทรวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นเอกภาพนำไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม

๒) ติดตาม เร่งรัด ผลักดันการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ (Function Agenda Area) ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๓) หนุนเสริมการทำงานของกระทรวง กรม และหน่วยงานของรัฐให้มีความต่อเนื่องครบวงจร มิให้เกิดช่องว่าง เพื่อให้สนับสนุนการพัฒนาเสริมความมั่นคง

๑.๔.๓ ค่านิยม

หน่วยนำการพัฒนา เป็นที่พึ่งพาของประชาชน

๑.๔.๔ เป้าประสงค์รวม

๑) สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

๒) เศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๓) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๔) ประชาชนได้รับการพัฒนาในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

๕) การพัฒนาพื้นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่

๖) สังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความเข้าใจต่อสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและให้ความร่วมมือสนับสนุนนโยบายการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ

๗) เกิดการบูรณาการงานพัฒนาเพื่อความมั่นคงที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๑.๔.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์

๑) การสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นแกนสู่ความมั่นคง

๒) การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่ ตามวิถีของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่ง

๓) การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับพื้นที่ วิถีสู่ความยั่งยืน

๑.๔.๖ เป้าประสงค์ตามประเด็นยุทธศาสตร์

๑) เพื่อให้หมู่บ้าน/ตำบล มีความปลอดภัย และเป็นชุมชนพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งเพิ่มขึ้น

๒) เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

๓) การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับพื้นที่ วิถีสู่ความยั่งยืน

๑.๔.๗ กลยุทธ์ภายใต้ประเด็นยุทธศาสตร์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ การสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นแกนสู่ความมั่นคง

กลยุทธ์

๑) การสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒) ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรม

๓) การสร้างความเข้าใจ และสร้างสำนึกร่วมของความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่ ตามวิถีของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่ง

กลยุทธ์

๑) การพัฒนาทางเศรษฐกิจ

๒) การพัฒนาทางสังคม

๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับพื้นที่ วิถีสู่ความยั่งยืน

กลยุทธ์

๑) การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๒) การพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วม

๓) ปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและบริบทของพื้นที่

๑.๕ แนวทางการติดตามประเมินผล

ศอ.บต. มีแนวทางในการติดตาม และประเมินผลตามแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ดังนี้

๑.๕.๑ การติดตามและรายงาน เพื่อติดตามและรายงานผลความก้าวหน้า ผลการดำเนินงาน ผลสัมฤทธิ์ของแผนงาน โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการฯ

๑.๕.๒ การจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

๑.๕.๓ การประเมินผลแผนปฏิบัติราชการ

๑.๕.๔ การประเมินผลการปฏิบัติงาน

๑.๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานการกำกับ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงาน และจัดทำคำของบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณของ ศอ.บต. รวมทั้งขับเคลื่อนการปฏิบัติงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ ตามเป้าหมายที่กำหนดไว้

ส่วนที่ ๒
ข้อมูลพื้นฐานของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๑ ความเป็นมา

มติคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (คปต.) เมื่อวันที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เห็นชอบหลักการปรับภารกิจและโครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายในศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) เพื่อรองรับกับการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) และสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านความมั่นคง มีรายละเอียดดังนี้

๒.๑.๑ ภารกิจ อำนวยการ บริหารจัดการ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐและการพัฒนาเพื่อความมั่นคง ด้วยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ของทุกหน่วยงาน เชื่อมต่อช่องว่าง เสริมการทำงานให้เกิดความต่อเนื่อง เร่งรัด ผลักดัน การดำเนินงานของหน่วยต่าง ๆ ให้เป็นไปตามแผนงานและเป้าหมาย เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์การพัฒนาประเทศ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” อย่างเป็นรูปธรรม ร่วมกับภูมิภาคอื่น ๆ

๒.๑.๒ กลุ่มภารกิจ ประกอบด้วย ๔ ด้าน ได้แก่ ๑) กลุ่มภารกิจการบริหารเชิงยุทธศาสตร์ ๒) กลุ่มภารกิจประสานและเร่งรัดการพัฒนาพิเศษ ๓) กลุ่มภารกิจบูรณาการและขับเคลื่อนงานด้านการพัฒนา (สนับสนุนฝ่ายพลเรือน) และการพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคง (สนับสนุนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในภาค ๔ ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค ๔ สน.)) และ ๔) กลุ่มภารกิจบริหารและอำนวยการ

๒.๑.๓ โครงสร้างการแบ่งส่วนราชการภายใน ประกอบด้วย ๕ กอง ๑ สำนักงาน ๑ สถาบัน ๑ ศูนย์ และ ๓ กลุ่ม ได้แก่ กองบริหารยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองประสานและเร่งรัด การพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ กองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาฝ่ายพลเรือน กองส่งเสริมและสนับสนุนงานพัฒนาเพื่อความมั่นคง กองประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและกิจการพิเศษ สำนักงานเลขาธิการ สถาบันพัฒนาเจ้าหน้าที่รัฐฝ่ายพลเรือนจังหวัดชายแดนภาคใต้ สำหรับกลุ่มงานขึ้นตรงต่อเลขาธิการ ศอ.บต. ประกอบด้วย ศูนย์ปฏิบัติการต่อต้านการทุจริต กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร กลุ่มตรวจสอบภายใน และกลุ่มประสานงานคณะรัฐมนตรีและส่วนราชการส่วนกลาง

เพื่อให้การปฏิบัติงานประจำปีของ ศอ.บต. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีความสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนปฏิบัติการที่เกี่ยวข้องทุกฉบับ อันประกอบด้วย ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ – ๒๕๖๔ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ.๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ และแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ศอ.บต. จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติราชการ

รายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ขึ้น เพื่อรองรับทิศทางการพัฒนาประเทศตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน การเพิ่มประสิทธิภาพการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในภาพรวมให้มีการเชื่อมโยงและเชื่อมต่อในทุกมิติ และลดความซ้ำซ้อนของภาระงานบางส่วนที่มีหน่วยงานตามภารกิจ (Function) หน่วยงานตามยุทธศาสตร์สำคัญ (Agenda) หรือหน่วยงานพื้นที่ (Area) รับผิดชอบแล้ว โดยแผนปฏิบัติราชการที่ได้จัดทำขึ้นดังกล่าวนี้ มุ่งเน้น การอำนวยการและบริหารจัดการการสร้างสังคม พหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นแกนสู่ความมั่นคง การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่ และตามวิถีของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่ง และการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และวิถีชีวิตประชาชนสู่ความยั่งยืน เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานเข้าสู่ระยะที่ ๓ ของ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. คือ การสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดขึ้นโดยเร็ว และสามารถสนับสนุนการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของหน่วยงานตามภารกิจ (Function) ตามยุทธศาสตร์สำคัญ (Agenda) หรือหน่วยงานพื้นที่ (Area) ให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒ สาระสำคัญแผนปฏิบัติราชการ

๒.๒.๑ สภาพแวดล้อมและสถานการณ์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๒.๑.๑ ปัญหาความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม

สถานการณ์ในพื้นที่มีแนวโน้มดีขึ้นตามลำดับ โดยจากข้อมูลของ กอ.รมน. ภาค ๔ สน. ในฐานะหน่วยรับผิดชอบในระดับพื้นที่ได้รวบรวมข้อมูลสถิติสถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในช่วงระยะเวลา ๗ ปี จากปี พ.ศ. ๒๕๕๖ – ๒๕๖๒ โดยแสดงแนวโน้มจำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงลดลง มากกว่าร้อยละ ๖๐ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๔ มีเหตุการณ์ความรุนแรง ๖๑๓ เหตุการณ์ และลดลงมาตามลำดับ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเหตุการณ์ความรุนแรงเหลือเพียง ๑๔๐ เหตุการณ์ โครงสร้างกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงถูกสลาย สูญเสียกองกำลังและแนวร่วมทั้งจากการสร้างความเข้าใจการแปรเปลี่ยนการต่อสู้ มาใช้แนวทางสันติวิธี และการบังคับใช้กฎหมายรวมทั้งถูกจำกัดเสรี ในการปฏิบัติทำให้ศักยภาพในการก่อเหตุขนาดใหญ่ลดลง และขาดความชอบธรรมในการก่อเหตุ จากประชาชนในพื้นที่ นานาชาติ องค์กรระหว่างประเทศ และองค์กรสิทธิมนุษย์ชน

จากสถานการณ์ความรุนแรงที่ลดระดับลงได้ส่งผลดีต่องานพัฒนาภาครัฐและการสร้างความเข้าใจ สามารถลงลึกไปถึงประชาชนในหมู่บ้านมากขึ้น ในขณะที่ท่าทีของประชาชนเบื่อหน่ายต่อความรุนแรง ต้องการให้พื้นที่สงบสุขโดยเร็ว มีความกังวลในเรื่องปัญหาเศรษฐกิจรายครัวเรือน รายได้ไม่พอรายจ่าย ปัญหาด้านการศึกษา การว่างงาน ยาเสพติด และการอำนวยความยุติธรรมที่มีความโปร่งใส มีความต้องการให้ภาครัฐพัฒนาพื้นที่ให้มีความเจริญก้าวหน้าเหมือนกับภูมิภาคอื่น ๆ และเข้ามาเป็นจิตอาสาสนับสนุนการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่เพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การรักษาความปลอดภัยเส้นทางและชุมชนของตนเอง ในรูปแบบของชุดรักษาความปลอดภัยประจำหมู่บ้าน และชุดคุ้มครองตำบล มีการรวมตัวกันจัดกิจกรรม เพื่อแสดงออกถึงการต่อต้านและปฏิเสธความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ รณรงค์ให้ทุกกลุ่มทุกฝ่ายใช้แนวทางสันติวิธีออกจากความขัดแย้ง รวมทั้งพยายามสร้างความเข้าใจกับผู้นำทางความคิด เพื่อลดแรงขับเคลื่อนในเงื่อนไขทาง

ประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ และศาสนาให้เหลือน้อยลงที่สุด ควบคู่กับการสร้างแนวทางการอยู่ร่วมกันในสังคมไทยได้โดยสามารถรักษาอัตลักษณ์ และมีความหวังถึงคุณภาพชีวิตที่ดีได้อย่างเท่าเทียมกัน

แนวโน้มสถานการณ์ด้านความมั่นคงในระยะต่อไป แม้ว่าสถานการณ์และปัญหาความรุนแรงได้รับการแก้ไขไปในทิศทางที่ดีขึ้น แต่ความยืดเยื้อของปัญหามามากกว่า ๑๕ ปี ได้ส่งผลให้มีการเปลี่ยนแปลงแรงจูงใจของการ ใช้ความรุนแรงและผู้อยู่เบื้องหลังการใช้ความรุนแรง จากเดิมที่ส่วนใหญ่มาจากการกระทำของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่มีอุดมการณ์ต่างจากรัฐ มาเป็นการก่อเหตุจากแรงจูงใจอื่นในสัดส่วนที่มากขึ้น โดยบางส่วนมีความเชื่อมโยงและเอื้อประโยชน์กับกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่มีอุดมการณ์ต่างจากรัฐ ทั้งความขัดแย้งในเรื่องผลประโยชน์ของกลุ่มอิทธิพล ความแค้นจากอารมณ์ของความเกลียดชัง และความแค้นจากเรื่องส่วนตัว ความรุนแรงยังส่งผลให้เกิดการขยายตัวของปัญหาภัยแทรกซ้อนและธุรกิจผิดกฎหมาย ขณะที่การดำเนินงานด้านการเมืองของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่มีอุดมการณ์ต่างจากรัฐ ยังคงดำรงความมุ่งหมายในการขับเคลื่อนผ่านกลุ่มเยาวชนและปัญญาชน ด้วยการปลูกฝังอุดมการณ์การต่อสู้อย่างต่อเนื่อง โดยการนำประเด็นประวัติศาสตร์ เชื้อชาติ มาตุภูมิ และหลักศาสนาที่บิดเบือนจากหลักคำสอนที่ถูกต้องสร้างเป็นวาทกรรมขยายแนวร่วมในพื้นที่ และสร้างแนวร่วมจากภาคประชาสังคมในพื้นที่ รวมทั้งในกลุ่มเครือข่ายองค์กรระหว่างประเทศ นอกจากนี้ ได้มีความพยายามกระตุ้นให้เกิดการแบ่งแยกทางสังคม อาทิ การไม่ใช้/ปิดกั้นการใช้ภาษาไทยทั้งในและนอกระบบโรงเรียนเน้นการศึกษาเฉพาะทางศาสนามากกว่าการศึกษาสายสามัญตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ ทำให้สังคมไม่สามารถเชื่อมโยงระหว่างพี่น้องประชาชนที่มีความแตกต่างทางศาสนาและวัฒนธรรมได้ ส่งผลให้นำไปสู่วิถีชีวิตหรือสังคมเชิงเดี่ยวและก่อให้เกิดความต่างทางสังคม

ปัญหาสำคัญด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และสังคม

ในด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลความจำเป็นพื้นฐาน (จปฐ.) (จากกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย) พบว่า ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีครัวเรือนในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ตกเกณฑ์ จปฐ.(รายได้ต่ำกว่า ๓๗,๐๐๐ บาท/คน/ปี) รวม ๕,๒๙๗ ครัวเรือน และเมื่อพิจารณาข้อมูลอัตราการเจริญเติบโต ทางเศรษฐกิจ (GDP) ในพื้นที่ ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เฉลี่ยปี ๒๕๕๕ – ๒๕๕๙ คิดเป็น ร้อยละ ๑.๕ ซึ่งมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ ค่อนข้างต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (GDP) ของภาคใต้ ที่มีอัตราการเจริญเติบโตร้อยละ ๓.๒ และของประเทศ ร้อยละ ๓.๔ ขณะที่รายได้เฉลี่ย ต่อหัวประชากร อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์รายได้เฉลี่ยของภาคใต้ที่มีรายได้เฉลี่ยอยู่ที่ ๑๔๓,๕๔๔ บาท ต่อคนต่อปี โดยจังหวัดนราธิวาส มีรายได้เฉลี่ยต่อหัวต่ำที่สุด เท่ากับ ๖๑,๑๑๕ บาทต่อคนต่อปี จังหวัดปัตตานี เท่ากับ ๗๖,๕๗๑ บาทต่อคนต่อปี และจังหวัดยะลา เท่ากับ ๗๙,๕๖๒ บาทต่อคนต่อปี (ข้อมูลจากสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ หรือ สศช.)

สำหรับปัญหาความยากจน ประชาชนจำนวนมากยังคงมีรายได้ต่อหัวต่ำ สามารถแยกกลุ่มเป้าหมายเร่งด่วน ออกเป็น ๓ กลุ่ม คือ ครัวเรือนที่มีรายได้ตกเกณฑ์ จปฐ. จำนวน ๕,๒๗๙ ครัวเรือน กลุ่มที่ลงทะเบียนผู้มีรายได้น้อยรับบัตรสวัสดิการแห่งรัฐในปี ๒๕๖๒ จำนวนกว่า ๓๕๐,๐๐๐ คน (รายได้ต่ำกว่า ๑๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี) กลุ่มเยาวชนที่สำเร็จการศึกษาใหม่ใน ๕ จังหวัด ประมาณกว่า ๒๑,๐๐๐ คนต่อปี และกลุ่มเยาวชนที่เป็นลูกหนี้กองทุนเงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา ประมาณกว่า ๗,๐๐๐ คน

ด้านการศึกษา และด้านสุขอนามัย (ข้อมูลจาก สศช.) โดยในด้านการศึกษา พบว่า จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชาชนเพิ่มขึ้น แต่ยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ ซึ่งประชากรภาคใต้ชายแดนมีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ย ๗.๗ ปี แต่ยังต่ำกว่าค่าเฉลี่ยประเทศ อย่างไรก็ตาม เมื่อพิจารณารายจังหวัด จะพบว่าจังหวัดยะลามีจำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยสูงสุด ๙.๔ ปี และจังหวัดนราธิวาส มีจำนวน ปีการศึกษา เฉลี่ยต่ำสุด ๗.๑ ปี สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ และมีการสอนในหลักสูตรเพื่อการประกอบอาชีพน้อย ซึ่งผลการสอบ O – NET ชั้น ม.๓ (๕ วิชาหลัก) ในปีการศึกษา ๒๕๖๑ อยู่ที่ร้อยละ ๓๑.๗ จะลดลงจากปี ๒๕๖๐ ที่มีผลการสอบ ร้อยละ ๓๐.๒ อย่างไรก็ตาม ค่าคะแนนยังคงต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของประเทศ โดยสรุปผลสัมฤทธิ์การศึกษาอยู่ในระดับต่ำที่สุดของประเทศ (๓๓.๗๓ คะแนน) ซึ่งค่าเฉลี่ยระดับประเทศอยู่ที่ ๓๗.๙๑ คะแนน

ด้านสาธารณสุข พบว่า อัตราการเจ็บป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อที่ป้องกันได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น รวมทั้งแนวโน้มอัตราการตายของมารดาและทารกก็เพิ่มสูงขึ้น (๔๓.๖ คน ต่อการเกิดมีชีพแสนคน และ ๑๐.๑ คนต่อการเกิดมีชีพพันคน) ซึ่งสูงกว่าระดับประเทศ (ร้อยละ ๒๑.๗๙ และร้อยละ ๕.๙) อย่างไรก็ตาม ประชาชนของภาคใต้ชายแดนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขมากขึ้น

โดยสรุป ในด้านเศรษฐกิจ การศึกษา และด้านสุขอนามัยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สภาพปัญหายังคงดำรงอยู่ต่อเนื่อง และเมื่อเปรียบเทียบกับภูมิภาคอื่นในประเทศ พบว่าจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีปัญหาเหล่านี้ค่อนข้างสูงมาก สืบเนื่องจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ได้ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นในการลงทุนของภาคเอกชน อันนำไปสู่การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการลงทุนในพื้นที่น้อยกว่าจังหวัดอื่นในประเทศ รวมทั้ง ประชากรในพื้นที่ประกอบอาชีพด้านเกษตรและประมงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นอาชีพที่มีความผันผวนสูง ส่งผลให้เกิดปัญหาความยากจน สำหรับในด้านการศึกษา เนื่องจากเด็กนักเรียน นักศึกษาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีเวลาในการศึกษาวิชาสามัญน้อยกว่าจังหวัดอื่น ๆ อีกทั้ง ยังต้องเพิ่มศักยภาพในทักษะการใช้ภาษาไทย จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาในภาพรวมออกมาต่ำ จึงส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่ คุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ที่แตกต่างจากภูมิภาคอื่นของประเทศ สภาพเหล่านี้จึงถูกกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงที่มีอุดมการณ์ต่างจากรัฐนำไปเป็นเงื่อนไขชี้ให้เห็นถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคม ขยายผลสร้างแนวร่วมเพิ่มมากขึ้น และสร้างความชอบธรรมในการเรียกร้องกดดันภาครัฐในโอกาสต่างๆ ซึ่งภาครัฐจะต้องเร่งรัดการแก้ปัญหาดังกล่าวนี้ ให้ครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคง และการพัฒนาให้เกิดผลเป็นรูปธรรมเป็นที่พึงพอใจให้กับประชาชนอย่างเร่งด่วน ควบคู่กับสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ดีต่อประชาชนทั้งในและนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งนานาชาติ

๒.๒.๑.๒ ปัญหาและประเด็นท้าทายด้านการพัฒนา

๑) การขยายตัวทางเศรษฐกิจและรายได้ต่อหัวประชากรต่ำ โครงสร้างเศรษฐกิจพึ่งพาภาคเกษตร ซึ่งมีการผลิตแบบดั้งเดิม และส่วนใหญ่เป็นเกษตรรายย่อย ซึ่งรายได้ครัวเรือนต่ำ

๒) อุตสาหกรรมยังเป็นการแปรรูปขั้นต้น และเป็นผลิตภัณฑ์รูปแบบเดิมเพื่อการส่งออก เช่น ยางแผ่น ยางแผ่นรมควัน น้ำมันปาล์มดิบ ไม้ยางพารา สัตว์น้ำแช่เย็น แช่แข็ง เป็นต้น

๓) สิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมกระทบต่อปริมาณทรัพยากรประมง จากการใช้เครื่องมือจับสัตว์น้ำที่ไม่ถูกต้อง แหล่งขยายพันธุ์สัตว์น้ำถูกทำลาย การตื้นเขินของอ่าวปัตตานี และน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและบ้านเรือนชุมชน

๔) เยาวชนที่สำเร็จการศึกษาแล้วประสบปัญหาการว่างงาน ขณะที่เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษายังคงมีจำนวนมาก ส่งผลต่อสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่

๕) ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความเข้าใจในการดูแลอนามัยของแม่และเด็กอย่างถูกต้อง รวมทั้งระดับการศึกษาของแรงงานส่วนใหญ่ต่ำกว่าระดับประถมศึกษา ทำให้แม่และเด็กมีอัตราการตายสูง รวมทั้งบ้านเรือนประชาชนอยู่ในพื้นที่ชนบทห่างไกลทำให้ไม่สามารถเข้าถึงบริการที่มีคุณภาพของภาครัฐ

๖) ความยืดเยื้อของสถานการณ์ได้ส่งผลต่อสภาพสังคมจังหวัดชายแดนภาคใต้กลายเป็นสังคมแห่งความแปลกแยก ประชาชนแยกกันอยู่ แยกกันเรียน บรรยากาศเต็มไปด้วยความหวาดระแวงระหว่างประชาชนที่นับถือศาสนาต่างกัน การดำรงอยู่ภายใต้พหุลักษณ์วัฒนธรรมขาดหายไป

๗) ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่มีแนวโน้มลดลง แต่ผู้ประกอบการยังขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนและการท่องเที่ยวยังกระจุกตัวในบริเวณชายแดน จากความกังวลความไม่ปลอดภัยทำให้พื้นที่ไม่สะดวกและปลอดภัย

๘) ทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นฐานการผลิตเสื่อมโทรม ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางทะเลลดลง และการกัดเซาะชายฝั่งที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นและรุนแรงมากขึ้น รวมทั้งการพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวหลายแห่งขาดการพัฒนาให้มีมาตรฐาน และอยู่ในพื้นที่ห่างไกลการเข้าถึงพื้นที่ไม่สะดวกและปลอดภัย

๙) การสนับสนุนการลงทุนอุตสาหกรรมเกษตรและธุรกิจบริการมูลค่าสูง ได้แก่ ธุรกิจบริการที่สร้างมูลค่าเพิ่ม (ธุรกิจบริการทางการแพทย์ สถานบริบาลผู้ป่วย ธุรกิจนันทนาการและการบริการทางการศึกษา) ในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ (SEZ) เพื่อเชื่อมโยงเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างภูมิภาค รวมทั้งการนำงานวิจัยของสถาบันการศึกษามาใช้ประโยชน์ในเชิงพาณิชย์ เพื่อต่อยอดและสร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าเกษตรในพื้นที่

๑๐) การพัฒนาเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” และขยายผลโครงการเมืองต้นแบบที่ ๔ อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา “เมืองต้นแบบอุตสาหกรรมก้าวหน้าแห่งอนาคต” รวมทั้งเชื่อมโยงกับเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษเพื่อเชื่อมต่อเศรษฐกิจทั้งในและระหว่างภูมิภาคตามแนวระเบียงเศรษฐกิจที่ ๖ (ยะลา – ปัตตานี – นราธิวาส – เปรัค – กลันตัน – ตรังกานู – สุมาตราใต้) ภายใต้กรอบ IMT - GT ให้บรรลุเป้าหมายเพื่อให้มีฐานเศรษฐกิจที่มั่นคง และกระจายความมั่งคั่งให้กับประชาชนในพื้นที่ยังต้องขับเคลื่อนให้เกิดการบูรณาการร่วมกันของหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคมและประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นเอกภาพ รวมทั้งความร่วมมือระหว่างประเทศ

๒.๓ แนวคิดและหลักการ

๒.๓.๑ แนวคิดการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๒.๓.๑.๑ ยุทธศาสตร์พระราชทาน "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" "ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง" และ "การพัฒนาภูมิสังคม" ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ควบคู่ไปกับ พระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว "การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป" และแนวพระราชดำริ "จิตอาสา เราทำความดีด้วยหัวใจ"

๒.๓.๑.๒ การจัดการความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี รวมทั้งการยึดถือในหลักมนุษยชนหลัก นิติรัฐ นิติธรรม และกติการะหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

๒.๓.๑.๓ การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหารวมทั้งหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance)

๒.๓.๑.๔ การบริหารจัดการบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม และไม่เลือกปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

๒.๓.๒ หลักการ

เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของกระทรวง กรม และหน่วยงานที่มีหน้าที่ลงสู่พื้นที่ **เชื่อมโยงและเชื่อมต่อ**การพัฒนาพื้นที่ให้ครบวงจรและไร้รอยต่อ และ**ประสานงาน เร่งรัด ผลักดัน**การดำเนินงานให้เป็นไปตามกรอบยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ ยุทธศาสตร์ของหน่วยงานตามภารกิจ (Function Agenda) และหน่วยงานพื้นที่ (Area) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๗ – ๒๕๖๔ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ (ร่าง) ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓–๒๕๖๕ และแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕

๒.๓.๓ เน้นการอำนวยการ และบริหารจัดการการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อให้เป็นแกนสู่ความมั่นคง พัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่และตามวิถีของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่งและการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และวิถีชีวิตประชาชนสู่ความยั่งยืนให้เกิดความเชื่อมโยง เชื่อมต่ออุดช่องว่างทางยุทธศาสตร์ให้ครบวงจรและไร้รอยต่อ และประสานงาน เร่งรัด ผลักดัน ตั้งแต่ระดับนโยบาย หน่วยงานรับผิดชอบส่วนกลาง จนถึงระดับปฏิบัติงานในพื้นที่ ให้บังเกิดผลการปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๓.๔ สนับสนุนแผนงานการพัฒนาเพื่อความมั่นคง และการเสริมสร้างความเข้าใจตามแผนเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ของ กอ.รมน. ภาค ๔ สน.

๒.๓.๕ มุ่งดูแลช่วยเหลือประชาชนทุกด้าน โดยให้ความสำคัญในการตอบสนองความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่เป็นลำดับแรก รวมทั้งการดำเนินงานมีประชาชนและภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

๒.๓.๖ ให้ความสำคัญกับการกำหนดแผนปฏิบัติการ และแผนงบประมาณที่ต้องสอดคล้องและตอบสนองต่อการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยตรง โดยจัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานทุกไตรมาส

๒.๔ วัตถุประสงค์ของแผนปฏิบัติราชการ

๒.๔.๑ เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเน้นการขยายเศรษฐกิจฐานราก กระตุ้นการบริโภค ส่งเสริม การลงทุน ขยายการลงทุนของภาครัฐและภาคเอกชน พัฒนาศักยภาพแรงงานเพื่อตอบสนองตลาดแรงงานทั้งในและต่างประเทศ และส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง รวมทั้งส่งเสริมการท่องเที่ยว

๒.๔.๒ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลดความเหลื่อมล้ำด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา สร้างความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงการบริการและสวัสดิการภาครัฐขั้นพื้นฐาน ยกระดับความเข้มแข็งสู่ครอบครัวชุมชนสังคมในการแก้ไขปัญหาตามบริบทพื้นที่และรองรับการก้าว สู่สังคมผู้สูงวัย และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายทุกภาคส่วนเพื่อสรรสร้างสังคมคุณภาพ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

๒.๔.๓ เพื่อพัฒนาคนในฐานะที่เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณค่าสูงสุด ให้มีความรู้สึกว่าตนและพวกพ้องมีคุณค่าและศักดิ์ศรี มีศักยภาพ มีอิสรภาพและมีการเคารพศักดิ์ศรีและคุณค่าความเป็นคนของคนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน ตลอดจนการสร้างสำนึกความรู้สึกผิดชอบชั่วดี การให้โอกาสสร้างทัศนคติที่ดีต่อการพัฒนาของรัฐและให้ความร่วมมือรัฐที่จะพัฒนาพื้นที่ไปสู่ความเจริญทัดเทียมภูมิภาคอื่น ๆ ของประเทศไทย ให้ความสำคัญกับแนวทางการส่งเสริมคนดีทุกเชื้อชาติศาสนาและการควบคุมคนไม่ดีตามแนวพระราชดำริในหลวงรัชกาลที่ ๙ การพัฒนาที่เชื่อมต่อทุกระบบมุ่งเน้น “เยาวชนเป็นศูนย์กลาง การพัฒนา” จากระบบการศึกษาในสถานศึกษา การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเข้าสู่การแสวงหาอาชีพตามความต้องการของภาคเอกชนและความเหมาะสมตามภูมิสังคมของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พัฒนาทักษะการประกอบอาชีพที่จำเป็น มีทักษะสื่อสารทางภาษาที่หลากหลายเพื่อใช้ภาษา ในการเข้าถึงความรู้และงานอาชีพ เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาอาหรับ ภาษามลายูกลาง ภาษาจีน และภาษาอินโดนีเซีย เป็นต้น สร้างระบบการเรียนรู้ตลอดชีวิตในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเปิดโอกาสการพัฒนามนุษย์แบบ ครบวงจรและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม ทั้งนี้ มุ่งหวังการยกระดับทรัพยากรมนุษย์ ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สู่การเป็นคนที่มีทักษะสูง เป็นนวัตกรนักคิด ผู้ประกอบการ เกษตรกรยุคใหม่ และอื่น ๆ มีสัมมาชีพตามความถนัดของตนเองและเพิ่มขีดความสามารถแข่งขันได้ในเศรษฐกิจสากล รวมทั้ง ต้องดำเนินการโดยถือเป็นภาระหน้าที่ของข้าราชการและบุคลากรของรัฐทุกหน่วยในการดูแลกลุ่มผู้เข้าไม่ถึงบริการของรัฐที่ต้องดูแลและช่วยเหลือเป็นพิเศษ จำนวนกว่า ๑.๗ แสนคน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้ได้รับโอกาสการช่วยเหลืออย่างเต็มที่และสุดกำลังเพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ตามอัตภาพและดำรงชีพในสังคมได้อย่างปกติสุข

๒.๔.๔ เพื่ออำนวยการ และบริหารจัดการการสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งเพื่อให้เป็นแกน สู่ความมั่นคง พัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่และตามวิถีของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่ง และการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และวิถีชีวิตประชาชนสู่ความยั่งยืน ให้เกิดความเชื่อมโยง เชื่อมต่อ อุดช่องว่างทางยุทธศาสตร์ ให้ครบวงจรและไร้รอยต่อ ตลอดจน ประสานงาน เร่งรัด ผลักดัน ตั้งแต่ระดับนโยบายการพัฒนาตามประเด็นยุทธศาสตร์ จนถึงระดับพื้นที่ รวมทั้งเสริมสร้างประสิทธิภาพข้าราชการและบุคลากรภาครัฐให้มีความเข้าใจบริบทของพื้นที่ มีคุณภาพชีวิตและขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานที่ดีสามารถพัฒนาศักยภาพ สู่ระบบงานสมัยใหม่และไร้รอยต่อ

๒.๔.๕ เพื่อสนับสนุนงานด้านการพัฒนาเพื่อความมั่นคงของ กอ.รมน. ภาค ๔ สน. ได้อย่างประสานสอดคล้องและบังเกิดผลเป็นรูปธรรม

๒.๔.๖ เพื่อสร้างความเข้าใจสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศ ให้เข้าใจต่อสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและให้ความร่วมมือสนับสนุนนโยบายการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ และต่อต้านการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ

ส่วนที่ ๓
ความสอดคล้องกับแผน ๓ ระดับ ตามนัยของมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๐

ศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (ศอ.บต.) ได้นำยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีแถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒ นโยบายความมั่นคงแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ -๒๕๖๔ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ -๒๕๖๔ (ร่าง) ยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕ และแผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ -๒๕๖๕ และบริบทต่างๆ ที่เกี่ยวข้องมาเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ของ ศอ.บต. และกำหนดเป็นกรอบแนวทางในการจัดทาแผนปฏิบัติราชการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ ศอ.บต. ให้เกิดประสิทธิภาพตามที่คาดหวัง โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๑ แผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

เป้าหมาย

๑) ประชาชนอยู่ดีกินดีและมีความสุข

๒) บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ

๓) กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความ พร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง

๔) ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

๕) การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นยุทธศาสตร์

๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ

๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคง ของชาติ

๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติรวมถึงองค์กร ภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ

๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

การบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. ให้ความสำคัญต่อการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อให้ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพย์สิน อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม รวมทั้งได้รับการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกัน โดยมีกลไกการแก้ปัญหาที่มีเอกภาพบูรณาการความเชื่อมโยงระหว่างประเด็นเชิงยุทธศาสตร์และเชิงพื้นที่ แผนการดำเนินงานการลงมือปฏิบัติ ตลอดถึงการติดตาม ประเมินและรายงานผลอย่างสอดคล้องต่อเนื่องกันทุกระดับ ส่งเสริมและอำนวยความยุติธรรม สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคมในพื้นที่อย่างเหมาะสม มุ่งเน้นการขจัดเงื่อนไขความขัดแย้งและความไม่เป็นธรรมให้ได้อย่างจริงจังและถาวร ส่งเสริมสังคมพหุวัฒนธรรมให้เข้มแข็ง พร้อมเสริมสร้างความเข้าใจกับกลุ่มเห็นต่างตามแนวสันติวิธีผ่านกลไกต่าง ๆ รวมไปถึงการพูดคุยกันอย่างเป็นมิตร ผลักดันให้มีการยึดถือคำสอนที่ถูกต้องของศาสนามาเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต พร้อมดูแลและป้องกันมิให้มีการบิดเบือนคำสอนของศาสนาไปในทางที่ไม่ถูกต้อง ส่งเสริมให้ภาคประชาสังคมร่วมมือกับภาครัฐในการพัฒนาพื้นที่อย่างเข้มแข็งต่อเนื่องและสอดคล้องกับความต้องการของทุกกลุ่มประชาชนโดยเฉพาะเยาวชน ตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “การพัฒนาภูมิสังคม” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ควบคู่ไปกับพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” และแนวพระราชดาริ “จิตอาสา เราทาความดีด้วยหัวใจ” รวมทั้งสร้างเสริมโอกาสในการเข้าถึงการบริการต่าง ๆ ของรัฐให้ทัดเทียมกับภูมิภาคอื่น ๆ

๓.๒ แผนระดับที่ ๒

๓.๒.๑ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

(๑) ประเด็น ความมั่นคง

(๑.๑) เป้าหมายระดับประเด็นของแผนแม่บทฯ

- **เป้าหมายที่ ๒** บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนแม่บทฯ** ศอ.บต. มีภารกิจในการสนับสนุนในการปองกันและแกไขปญหาที่มีผลกระทบตอความมั่นคง โดยการชวยเหลือแกไขปญหาเดิมที่มีอยูและปองกันไมใหปญหาใหมเกิดขึ้นโดยเฉพาะอยางยิ่งการมีสวนรวมในการสรางความปลอดภัยและความสันติสุขอยางถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใตใหเกิดความสงบและสันติสุขอยางยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพยสิน อยูรวมกันอยางสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม และมีการบูรณาการกับทุกภาคสวนเพื่อสนับสนุนการปองกันและแกไขปญหาความมั่นคงอยางยั่งยืน

(๑.๒) แผนย่อยของแผนแม่บทฯ การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง

- **แนวทางการพัฒนาที่สำคัญ**

ส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักรและการพัฒนาประเทศ

ข้อ ๙) ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งจัดการกับเงื่อนไข ปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมดสิ้นไป และเฝ้าระวังมิให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงและศาสตร์พระราชา มาเป็นกรอบแนวทางนำในการดำเนินงานแก้ไขและป้องกันปัญหา ตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสันติสุขอย่าง ยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งประเทศ และนานาชาติต่อไป โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ประกอบด้วย (๑) การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์ดุลหลัก ของปัญหาและแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการและ แนวร่วมในทุกระดับ (๒) ดำเนินการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ และกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง (๓) ระงับยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต (๔) ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง และ (๕) ให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติและภาคประชาชน

- **เป้าหมายของแผนย่อย** ภาคใต้มีความสงบสุข ร่มเย็นมากขึ้น
- **การบรรลุเป้าหมายตามแผนย่อยของแผนแม่บทฯ** ศอ.บต. มีภารกิจในการสนับสนุนในการปองกันและแกไขปญหาที่มีผลกระทบ ตอความมั่นคง โดยการชวยเหลือแกไขปญหาเดิมที่มีอยู และปองกันไมใหปญหาใหมเกิดขึ้น โดยเฉพาะอยางยิ่งการมีสวนรวมในการสรางความปลอดภัยและความสันติสุขอยางถาวรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใตใหเกิดความสงบและสันติสุขอยางยั่งยืน ประชาชนในพื้นที่มีความปลอดภัยทั้งในชีวิตและทรัพยสิน อยูรวมกันอยางสันติสุขในสังคมพหุวัฒนธรรม และมีการบูรณาการกับทุกภาคสวนเพื่อสนับสนุนการปองกันและแกไขปญหาความมั่นคงอยางยั่งยืน

๓.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศ

ตามที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หมวด ๑๖ การปฏิรูปประเทศกำหนดให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศ และให้ดำเนินการปฏิรูปประเทศอย่างน้อยในด้านต่างๆ ให้เกิดผลตามที่กำหนด โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีวิธีการจัดทาแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนและหน่วยงานเกี่ยวข้อง ขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศการวัดผลการดำเนินการ และระยะเวลาดำเนินการปฏิรูปประเทศทุกด้าน และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการดำเนินการปฏิรูปประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการปฏิรูปประเทศด้านต่าง ๆ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำแผนการปฏิรูปประเทศ จำนวน ๑๑ ด้าน ประกอบด้วย

(๑) ด้านการเมือง
(๒) ด้านการบริหารราชการแผ่นดิน
(๓) ด้านกฎหมาย
(๔) ด้านกระบวนการยุติธรรม
(๕) ด้านเศรษฐกิจ
(๖) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(๗) ด้านสาธารณสุข
(๘) ด้านสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศ (๙) ด้านสังคม

(๑๐) ด้านพลังงาน

(๑๑) ด้านการปูองกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

โดยมีประเด็นที่เกี่ยวข้องกับภารกิจของ ศอ.บต. ทั้ง ๔ ด้าน ได้แก่

๒.๒.๒.๑ แผนการปฏิรูปประเทศด้านการบริหารราชการแผ่นดิน

๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒ บริการภาครัฐ สะดวก รวดเร็วและตอบโจทย ชีวิตประชาชน

๒) ขั้นตอนการดำเนินงาน เนื่องจากพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างห่างไกลจาก ศูนย์กลางการปกครองที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งการอนุมัติ อนุญาตในกิจการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ดำเนินการที่ส่วนกลาง กระทรวง เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ศอ.บต. ได้ร่วมกับหลายหน่วยงาน “ศูนย์ประสานงานและบริการการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ (ONE START ONE STOP FOR DEVELOPMENT CENTRE : OSOS)” ในด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การเริ่มต้นธุรกิจ การดำเนินธุรกิจเกิดปัญหาทางธุรกิจ การบริการด้านแรงงาน เป็นต้น โดยใช้สถานที่อาคารศูนย์ราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง นอกจากนี้ ยังปรับรูปแบบการประสานงาน/ติดต่อราชการในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความสะดวกกับประชาชน

๓) กิจกรรม

(๑) เพื่อบริการให้คำปรึกษาแนะนำด้านข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจ

(๒) เพื่อบริการรับคำขอและการอนุมัติ อนุญาตต่าง ๆ ในการดำเนินธุรกิจแบบเบ็ดเสร็จ

(๓) เพื่อประสานและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนในการศึกษาลู่ทางและการเยี่ยมชมพื้นที่ในการลงทุน

(๔) เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนเชิงรุกในการลงทุนในพื้นที่

๔) เป้าหมายกิจกรรม เพื่อให้เกิดการบูรณาการทำงานของหน่วยงานภาครัฐอย่างมีประสิทธิภาพ (ไร้รอยต่อ) มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบบริการประชาชนได้อย่างรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบุคลากรภาครัฐเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรมและมีความเป็นมืออาชีพ

๓.๒.๒.๒ แผนการปฏิรูปประเทศด้านกระบวนการยุติธรรม

๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ มีเวลาการทำงานที่ชัดเจนแน่นอนมีระบบตรวจสอบที่มีประสิทธิภาพ

๒) ขั้นตอนการดำเนินการ

(๑) เสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมทุกมิติ ด้วยการเปิดช่องทางในการอำนวยความเป็นธรรมที่เข้าถึงง่าย รวดเร็วและเป็นธรรม โดยการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และยุติธรรมทางเลือกที่อยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อันเป็นกระบวนการยุติธรรมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความสงบสุข

(๒) สร้างการรับรู้และการตระหนักถึงการปฏิบัติงานที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชน หลักนิติรัฐนิติธรรม ตระหนักและเคารพในกติกาในประเทศและระหว่างประเทศ

(๓) การคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทุกองคาพยพที่เกี่ยวข้อง และการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เคารพอัตลักษณ์ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น หลักการศาสนา การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบอย่างเป็นธรรมทุกกลุ่มเป้าหมาย

๓) กิจกรรม

(๑) โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปลี่ยนผ่านกระบวนการยุติธรรม

(๒) โครงการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) โครงการอำนวยความยุติธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) โครงการสนับสนุนภาคประชาสังคมร่วมสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก

(๕) โครงการพัฒนาระบบการจัดการสันติสุขในชุมชนโดยชุมชนแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน

๔) เป้าหมายกิจกรรม เพื่อสร้างความรู้สึกปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน

๓.๒.๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑

(๑) ปรับปรุงกลไกการแก้ไข ปัญหาความยากจนและ ความเหลื่อมล้ำของไทย

(๒) ขั้นตอนการดำเนินการ มุ่งเน้นการพัฒนาที่สอดคล้องกับบริบทชุมชน ดังนี้

(๑) ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่เกิดจากภูมิปัญญาท้องถิ่น หรือเติบโตงอกงามในท้องถิ่นที่มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค อาทิ นกเขาชวา นกกรงหัวจุก น้ำบูดู กรือโป๊ะ โดย ศอ.บต. จะเป็นศูนย์กลางการประสานระบบการตลาด การแปรรูป และย้อนกลับยังต้นน้ำ คือการผลิตที่ได้คุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม

(๒) จัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาการผลิตที่ได้คุณภาพ (อย่างน้อยได้มาตรฐานฮาลาล และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา : อย.) โดย ศอ.บต. เป็นศูนย์กลางประสานหน่วยงานวิชาการ (มหาวิทยาลัยในพื้นที่) เพื่อนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ประสานภาคเอกชนและผู้ประกอบการเพื่อวางระบบการตลาดที่ยั่งยืน ส่งเสริม สนับสนุนส่วนราชการ สถาบันเกษตรกรในพื้นที่ในการพัฒนาคนในภาคเกษตรให้เข้มแข็ง ลดการพึ่งพา จากรัฐด้านเศรษฐกิจ สนับสนุนการพัฒนาบทบาทของสถาบันบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ ฝึกอบรมเป็นศูนย์วิจัยและการบริการแบบครบวงจร

(๓) สนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมปศุสัตว์และอาหารในพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์กลางการแปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากปศุสัตว์และอาหารคุณภาพเพื่อการส่งออกสู่ต่างประเทศ (Halal Food)

(๔) สนับสนุนและเสริมการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัด ที่จะพัฒนาการทำเกษตรคุณภาพ (GAP) เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ โดยดำเนินการในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่

๓) กิจกรรม

(๑) โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากการค้าและการลงทุน

(๒) โครงการจัดสร้างสถาบันบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) โครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐาน

(๔) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

(๕) โครงการส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์ชายแดนใต้

(๖) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน และวิสาหกิจชุมชน

(๗) โครงการส่งเสริมอาชีพวิสาหกิจชุมชนประมง

(๘) โครงการขับเคลื่อนแนวทางวิถีชีวิตชุมชนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ

(๙) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

๔) เป้าหมายกิจกรรม เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น แก้ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่มีในพื้นที่มีหลายมิติ เช่น การประกอบอาชีพเชิงเดี่ยว การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ (ขาดการแปรรูป) ประชาชนขาดทักษะแรงงานที่มีฝีมือ เช่น การประกอบอาหาร งานบริการ งานช่าง (เว้นส่วนที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น) เยาวชนไม่นิยมการเรียนด้านอาชีพ ไม่นิยมการทำงานในโรงงาน มิติของการลงทุนก็ขาดการลงทุนขนาดกลาง/ขนาดใหญ่นานนับสิบปี ขาดท่าเรือขนส่งสินค้าทำให้ด้อยความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ว่างงาน หรือมีงานทำแต่มีรายได้น้อย จากโจทย์ปัญหาข้างต้น ทำให้ต้องมีการวางแผน จัดระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกันทุกมิติ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีงานทำมีการกระจายรายได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง

ประเด็นการปฏิรูปที่ ๒

๑) การปฏิรูปสถาบัน ด้านการส่งเสริมผลิตภาพการมาตรฐานและนวัตกรรม

๒) ขั้นตอนการดำเนินการ

(๑) ยกระดับขีดความสามารถของแรงงานในพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตของการลงทุนและอุตสาหกรรม พร้อมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติแก่วัยแรงงานในการเร่งพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงาน พัฒนาสมรรถนะให้มีความเข้มแข็งรองรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ และอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับสังคมมุสลิม

(๒) วิเคราะห์และนำเสนอมาตรการ กลไกของรัฐทั้งระดับพื้นที่และกลไกจากรัฐบาลด้านการค้า การลงทุนตามบทบาทภารกิจของ ศอ.บต. เพื่อขยายผลการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนและการขยายผลสู่เมืองต้นแบบอื่น

(๓) การพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่และโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ สะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ ๒ ที่เทศบาล สุไหงโก-ลก และที่อำเภอตากใบ การฟื้นฟู การเดินรถไฟ จากสถานีรถไฟ สุไหงโก-ลก ไปยังสถานีรถไฟตุมปัต รัฐกลันตัน รวมทั้งการเสนอ ให้รัฐบาลบรรจุแผนการก่อสร้างรางรถไฟทางคู่จาก อ.สุไหงโก-ลก จังหวัดนราธิวาส ถึง อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ส่งเสริมการค้า การลงทุนและการท่องเที่ยวชายแดนระหว่างประเทศ

๓) กิจกรรม

(๑) โครงการพัฒนาและขยายผล SMEs และผู้ประกอบการรุ่นใหม่

(๒) โครงการพัฒนาการสร้างสรรค์บรรยากาศการค้า การลงทุน การอุตสาหกรรมที่สังคมเชื่อมั่น

(๓) โครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐาน

(๔) โครงการพัฒนาธุรกิจฮาลาล

(๕) โครงการพัฒนานวัตกรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเป็น Trading City

(๖) โครงการศูนย์กลางการแพทย์ฮาลาลแบบครบวงจรแห่งแรกของประเทศ หรือ Halal Medical Hub

(๗) โครงการสร้างพื้นที่ตลาดบนโลกดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ของชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับตลาดในระดับประเทศและนานาชาติ

(๘) โครงการการพัฒนาเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Mobility)

(๙) โครงการระบบบริการดิจิทัลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๐) โครงการบูรณาการขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เมืองต้นแบบและ“ระเบียงเศรษฐกิจที่ ๖” หรือ Economic Corridor ๖

(๑๑) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

๔) เป้าหมายกิจกรรม เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

๓.๒.๒.๔ ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบ

๑) ประเด็นการปฏิรูปที่ ๑ การป้องกัน และเฝ้าระวัง

๒) ขั้นตอนการดำเนินการ จัดให้มีระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการและการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของ ศอ.บต. ทุกแผนงาน โครงการ เพื่อให้มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต โดยประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบความโปร่งใสการใช้งบประมาณการดำเนินงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการ

๓) กิจกรรม

(๑) โครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในองค์กร

(๒) โครงการประสาน เร่งรัด ผลักดันและติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์และ แผนปฏิบัติราชการ

(๓) โครงการบริหารจัดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๔) โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่รัฐและบุคลากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) การบริการจิตสาธารณะของบุคลากรภาครัฐ

(๖) การบริการจิตสาธารณะของบุคลากรภาครัฐ และเครือข่าย

๔) เป้าหมายกิจกรรม เพื่อให้เกิดการบูรณาการทำงานของหน่วยงานภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ บริการประชาชนรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบุคลากรภาครัฐเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม เป็นมืออาชีพ

๓.๒.๓ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

๑) วัตถุประสงค์ที่

(๑) เพื่อวางรากฐานให้คนไทยเป็นคนที่สมบูรณ์ มีคุณธรรมจริยธรรม มีระเบียบวินัย ค่านิยมที่ดี มีจิตสาธารณะ และมีความสุข โดยมีสุขภาวะและสุขภาพที่ดี ครอบครัวอบอุ่นตลอดจน เป็นคนเก่งที่มีทักษะความรู้ความสามารถและพัฒนาตนเองได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต

(๒) เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจและสังคม ได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึง ทรัพยากรและบริการทางสังคมที่มีคุณภาพ ผู้ด้อยโอกาสได้รับการพัฒนาศักยภาพรวมทั้งชุมชนมีความเข้มแข็งพึ่งพาตนเองได้

(๓) เพื่อให้เศรษฐกิจเข้มแข็ง แข่งขันได้ มีเสถียรภาพ และมีความยั่งยืน สร้างความเข้มแข็งของ ฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานใหม่โดยการใช้นวัตกรรมที่เข้มข้นมากขึ้น สร้างความเข้มแข็งของ เศรษฐกิจฐานรากและสร้างความมั่นคงทางพลังงาน อาหาร และน้ำ

(๔) เพื่อรักษาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้สามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

(๕) เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินมีประสิทธิภาพ โปร่งใส ทันสมัย และมีการทำงานเชิงบูรณาการของภาคีการพัฒนา

(๖) เพื่อให้มีการกระจายความเจริญไปสู่ภูมิภาคโดยการพัฒนาภาคและเมืองเพื่อรองรับการพัฒนายกระดับฐานการผลิตและบริการเดิมและขยายฐานการผลิตและบริการใหม่

(๗) เพื่อผลักดันให้ประเทศไทยมีความเชื่อมโยง (Connectivity) กับประเทศต่าง ๆ ทั้งในระดับ อนุภูมิภาค ภูมิภาค และนานาชาติได้อย่างสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประเทศไทยมีบทบาทนำและสร้างสรรค์ในด้านการค้า การบริการ และการลงทุนภายใต้กรอบความร่วมมือต่าง ๆ ทั้งในระดับอนุภูมิภาค ภูมิภาค และโลก

๒) เป้าหมายรวมที่

(๑) คนไทยมีคุณลักษณะเป็นคนไทยที่สมบูรณ์ มีวินัย มีทัศนคติและพฤติกรรมตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีความเป็นพลเมืองตื่นรู้ มีความสามารถในการปรับตัวได้อย่างรู้เท่าทันสถานการณ์ มีความรับผิดชอบและทำประโยชน์ต่อส่วนรวม มีสุขภาพกายและใจที่ดีมีความเจริญงอกงามทางจิตวิญญาณ มีวิถีชีวิตที่พอเพียง และมีความเป็นไทย

(๒) ความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้และความยากจนลดลง เศรษฐกิจฐานรากมีความเข้มแข็ง ประชาชนทุกคนมีโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากร การประกอบอาชีพ และบริการทาง

สังคมที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และเป็นธรรม กลุ่มที่มีรายได้ต่ำสุดร้อยละ ๔๐ มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อยร้อยละ ๑๕

(๓) ระบบเศรษฐกิจมีความเข้มแข็งและแข่งขันได้ โครงสร้างเศรษฐกิจปรับสู่เศรษฐกิจฐาน บริการและดิจิทัล มีผู้ประกอบการรุ่นใหม่และเป็นสังคมผู้ประกอบการ ผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดเล็กที่เข้มแข็งสามารถใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีดิจิทัลในการสร้างสรรค์คุณค่าสินค้าและบริการ มีระบบการผลิตและให้บริการจากฐานรายได้เดิมที่มีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น และมีการลงทุนในการผลิตและบริการ ฐานความรู้ชั้นสูงใหม่ ๆ ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและชุมชน รวมทั้งกระจายฐาน การผลิตและการให้บริการสู่ ภูมิภาคเพื่อลดความเหลื่อมล้ำ โดยเศรษฐกิจไทยมีเสถียรภาพและมีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ ต่อปี และมีปัจจัยสนับสนุน อาทิ ระบบโลจิสติกส์พลังงาน และการลงทุนวิจัยและพัฒนาที่เอื้อต่อการขยายตัวของ ภาคการผลิตและบริการ

(๔) ทุนทางธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมสามารถสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม มีความมั่นคงทางอาหาร พลังงาน และน้ำ โดยเพิ่มพื้นที่ป่าไม้ให้ได้ร้อยละ ๔๐ ของพื้นที่ ประเทศเพื่อรักษาความสมดุลของระบบนิเวศ ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในภาคพลังงานและขนส่ง ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗ ภายในปี ๒๕๖๓ เทียบกับการปล่อยในกรณีปกติ มีปริมาณหรือสัดส่วนของขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกหลักสุขาภิบาลเพิ่มขึ้น และรักษาคุณภาพน้ำและคุณภาพอากาศในพื้นที่วิกฤตให้อยู่ ในเกณฑ์มาตรฐาน

(๕) มีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย สังคมปลอดภัย สามัคคีสร้างภาพลักษณ์ดี และเพิ่มความเชื่อมั่นของนานาชาติต่อประเทศไทย ความขัดแย้งทางอุดมการณ์และความคิดในสังคมลดลง ปัญหาอาชญากรรมลดลง ปริมาณความสูญเสียจากภัยโจรสลัดและการลักลอบขนส่งสินค้าและค้ามนุษย์ลดลง มีความพร้อมที่ปกป้องประชาชนจากการก่อการร้ายและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ประเทศไทยมีส่วนร่วมในการกำหนดบรรทัดฐานระหว่างประเทศ เกิดความเชื่อมโยงการขนส่งโลจิสติกส์ ห่วงโซ่มูลค่า เป็นหุ้นส่วน การพัฒนาที่สำคัญในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและโลก และอัตราการเติบโตของมูลค่าการลงทุนและการส่งออก ของไทยในอนุภูมิภาค ภูมิภาคและอาเซียนสูงขึ้น

(๖) มีระบบบริหารจัดการภาครัฐที่มีประสิทธิภาพ ทันสมัย โปร่งใส ตรวจสอบได้ กระจายอำนาจและมีส่วนร่วมจากประชาชน บทบาทภาครัฐในการให้บริการซึ่งภาคเอกชนดำเนินการแทนได้ดีกว่า ลดลง เพิ่มการใช้ระบบดิจิทัลในการให้บริการ ปัญหาคอร์รัปชั่นลดลง และการบริหารจัดการขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่นมีอิสระมากขึ้น โดยอันดับประสิทธิภาพภาครัฐที่จัดทำ โดยสถาบันการจัดการนานาชาติและ อันดับความยากง่ายในการดำเนินธุรกิจในประเทศดีขึ้น การใช้จ่ายภาครัฐและระบบงบประมาณมีประสิทธิภาพ สูง ฐานภาษีกว้างขึ้น และดัชนีการรับรู้การทุจริตดีขึ้น รวมถึงมีบุคลากรภาครัฐที่มีความรู้ความสามารถและ ปรับตัวได้ทันกับยุคดิจิทัลเพิ่มขึ้น

๓) ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การเสริมสร้างความมั่นคงแหงชาติ เพื่อการพัฒนาประเทศสูความมั่งคั่งและยั่งยืน

(๓.๑) เป้าหมายระดับยุทธศาสตร์

๓.๑.๑ สังคมมีความสมานฉันทผูเห็นตางทางความคิดของคนในชาติสามารถอยู่รวมกันได้อย่างสันติ ประชาชนมีสวนรวมปองกันแกไขปญหาความมั่นคง

๓.๑.๒ ประชาชนในจังหวัด ชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน มีโอกาสใน การศึกษาและการประกอบอาชีพที่สร้างรายไดเพิ่มขึ้น

๓.๑.๓ แผนงานด้านความมั่นคงมีการบูรณาการสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓.๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๑ การรักษาความมั่นคงภายในเพื่อให้เกิดความสงบในสังคมและธำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ

๓.๑.๑ สร้างจิตสำนึกของคนในชาติให้มีความหวงแหน และธำรงรักษาสถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ โดยปลูกฝังและสร้างความตระหนักถึงความสำคัญ มีการนำแนวทางพระราชดำริไปเผยแพร่ และพัฒนา พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อปกปักรักษาและป้องกันการกระทำที่มีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสถาบันหลักของชาติ

๓.๑.๒ เสริมสร้างความปรองดองของคนในชาติและมีกลไกในการตรวจสอบและพัฒนาภาคการเมือง โดยปลูกฝังค่านิยมและเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจของการอยู่ร่วมกันบนพื้นฐานความแตกต่าง ทางความคิดและอุดมการณ์ทางการเมือง ภายใต้สิทธิและหน้าที่ตามระบอบประชาธิปไตยและคำนึงถึงความมั่นคงและผลประโยชน์ของชาติอย่างแท้จริง

๓.๑.๓ ป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยกระบวนการ สันติสุขแนวทางสันติวิธีและกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่บนพื้นฐานความแตกต่างทาง อัตลักษณ์และชาติพันธุ์ เพื่อขจัดความขัดแย้ง ลดความรุนแรงตามยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” พร้อมทั้งสร้างโอกาสในการพัฒนาเศรษฐกิจและความเป็นธรรมทางสังคมในพื้นที่

(๓.๒) แนวทางการพัฒนาที่ ๒ การส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศด้านความมั่นคงเพื่อบูรณาการความร่วมมือกับ มิตรประเทศเพื่อผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ สังคม และการป้องกันภัยคุกคามข้ามชาติ

๓.๒.๑ ดำเนินความสัมพันธ์กับต่างประเทศอย่างสมดุล เพื่อเอื้อต่อการส่งเสริมและรักษา ผลประโยชน์และการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยพัฒนาความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน อาเซียน และนานาประเทศในการแลกเปลี่ยนข้อมูลการข่าว และการร่วมกันดำเนินการเชิงรุกเพื่อป้องกัน แก้ไขปัญหาและลดผลกระทบจากภัยคุกคาม ทั้งปัญหาข้ามชาติ ปัญหาท้าทายด้านความมั่นคงระหว่าง ประเทศ และสาธารณภัยขนาดใหญ่

๓.๒.๒ เสริมสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจกับประเทศเพื่อนบ้าน และส่งเสริมความร่วมมือในการบริหารจัดการความมั่นคงตามแนวชายแดน เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาที่มีอยู่และส่งเสริมให้ชายแดนไทยกับประเทศเพื่อนบ้านเป็นชายแดนแห่งความร่วมมือ โดยพัฒนาความเป็นหุ้นส่วนยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคงพื้นที่ ชายแดน ปูองกันการลักลอบเข้าเมือง การตรวจคนเข้าเมือง การพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดน และการสร้างความสัมพันธ์ระดับประชาชน

๓.๒.๓ พัฒนาระบบการเก็บรักษาข้อมูลส่วนบุคคลด้านไซเบอร์ให้มีความมั่นคงปลอดภัยและกำกับดูแลระบบการส่งข้อมูลส่วนบุคคลข้ามแดนไปต่างประเทศให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล

๓.๒.๔ สร้างความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายภายในประเทศ ภูมิภาค และนานาชาติในการวางระบบเฝ้าระวัง ปูองกัน ควบคุมโรคและภัยสุขภาพที่ได้มาตรฐานสากล มีความพร้อมในการติดตาม วิเคราะห์และประเมินแนวโน้มสถานการณ์เพื่อเตรียมการรับมือ การจัดระบบบริหารจัดการป้องกันไม่ให้โรค และภัยสุขภาพมีการแพร่ระบาด ตลอดจนการฟื้นฟูเยียวยาภายหลังเหตุการณ์กลับสู่ภาวะปกติ

(๓.๓) แนวทางการพัฒนาที่ ๓ การบริหารจัดการความมั่นคงเพื่อการพัฒนา เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกันระหว่างแผนงานที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคงกับแผนงานการพัฒนาอื่น ๆ ภายใต้การมีส่วนร่วมของภาคประชาชน

๓.๓.๑ ปรับปรุงระบบติดตาม เฝ้าระวัง ศึกษา วิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง การเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ สภาวะแวดล้อมด้านความมั่นคง พิสูจน์ทราบและคาดการณ์ภัยคุกคาม เพื่อเสนอแนะแผนป้องกันความเสียหายและการเตือนภัยที่อาจเกิดขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ การดำเนินงานและลดผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะในกรณีที่จะก่อภัยคุกคามต่อความมั่นคงของประเทศ โดยใช้กลไกระดับชาติเพื่อเชื่อมโยงกลไกอื่น ๆ ในการร่วมกันพิจารณาเมื่อมีสถานการณ์ที่คาดว่า จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงให้สามารถกำหนดแนวทางแก้ไขได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓.๓.๒ พัฒนากลไกด้านความมั่นคงและระบบการขับเคลื่อนแผนงานต่าง ๆ ให้พร้อมรับสถานการณ์ทั้งระดับชาติและระดับพื้นที่ โดยสร้างเครือข่ายการสนับสนุน ทั้งด้านนโยบาย องค์ความรู้และการสร้างกลไกขับเคลื่อนแผนงานด้านเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และความมั่นคง โดยให้มีความเชื่อมโยงและตอบสนองต่อนโยบายรัฐบาล พร้อมทั้งสนับสนุนการขับเคลื่อนแผนงานและการจัดสรร งบประมาณด้านความมั่นคงแบบบูรณาการให้มีความชัดเจน ควบคู่ไปกับการสนับสนุนการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน (ประชารัฐ) ในการกำหนดและขับเคลื่อนแผนงานด้านความมั่นคง

๓.๒.๔ นโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕)

๑) นโยบายความมั่นคงแห่งชาติที่ ๗ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๒) แผนระดับชาติว่าด้วยความมั่นคงแห่งชาติ รองรับนโยบายที่ ๓ : ป้องกันและแก้ไขการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

๓) เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

๔) ตัวชี้วัด

(๑) จำนวนเหตุการณ์ความรุนแรงในพื้นที่ชายแดนภาคใต้

(๒) อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจชายแดนภาคใต้

(๓) ระดับความเข้าใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับประเด็นจังหวัดชายแดนภาคใต้ภายในประเทศและการกล่าวถึงปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ในเวทีนานาชาติ ไม่ส่งผลกระทบต่อการแก้ไข ปัญหาและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาล

๕) กลยุทธ์

(๑) บูรณาการการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐให้เป็นระบบ มีเอกภาพ และเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วม โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” หลักปรัชญาของเศรษฐกิจ พอเพียง เกษตรทฤษฎีใหม่ ซึ่งเป็นศาสตร์พระราชาเป็นหลักในการปฏิบัติ รวมทั้งให้ความสำคัญกับการดำเนินงาน ด้วยหลักธรรมาภิบาล พัฒนาองค์ความรู้นำหลักวิชาการสากลมาประยุกต์ใช้ในการแก้ไขปัญหา ตลอดจนติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุผลสัมฤทธิ์โดยตรงต่อสาเหตุหลักของปัญหา

(๒) เพิ่มประสิทธิภาพงานด้านการข่าวและระบบบูรณาการฐานข้อมูลด้านความมั่นคง เพื่อวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์ด้านการข่าวเชิงรุก รวมทั้งกำหนดแนวทางการมุ่งแก้ไขต่อจุดศูนย์ดุลหลักของปัญหา การก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(๓) เพิ่มประสิทธิภาพด้านการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินผ่านระบบการดำเนินงานด้านความมั่นคง ด้วยการให้ความสำคัญกับการเฝ้าตรวจพื้นที่เสี่ยง สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและ ชุมชน รวมทั้งพัฒนาทักษะและขีดความสามารถของกำลังประชาชนและกำลังประจำถิ่นให้พร้อมในการดูแล ความปลอดภัยในพื้นที่ ตลอดจนการเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยแทรกซ้อน

(๔) พัฒนางานด้านการอำนวยความยุติธรรม ฟื้นฟูความเชื่อมั่นและลดความหวาดระแวง ระหว่างประชาชนกับรัฐ โดยยึดถือความเป็นธรรม และใช้กระบวนการยุติธรรมตามหลักนิติธรรม สนับสนุนและเคารพ หลักสิทธิมนุษยชน พัฒนาระบบกลไกคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเยียวยา เจ้าหน้าที่ ประชาชน รวมถึงผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์การก่อเหตุรุนแรงอย่างทั่วถึงและเป็นธรรม

(๕) ส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการสร้างสันติสุข โดยยึดมั่นแนวทางสันติวิธีและสร้างความเข้าใจให้ภาคส่วนต่าง ๆ ภายในประเทศ รวมทั้งภาคประชาสังคมในพื้นที่ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ การเฝ้าระวังแนวคิดสุดโต่งที่เผยแพร่สู่กลุ่มผู้ปกครอง ครอบครัว สตรี เยาวชน ทั้งในและนอกสถานศึกษาซึ่งอยู่ในพื้นที่ นอกพื้นที่ และในต่างประเทศอย่างทั่วถึง ตลอดจนส่งเสริม ให้มีการจัดระบบการศึกษาที่เกื้อหนุนให้เกิดสภาวะสันติสุข

(๖) ประสานความร่วมมือเชิงสร้างสรรค์ในระดับนโยบายระหว่างรัฐกับองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งสร้างความเข้าใจและสร้างการรับรู้ที่ถูกต้องตามข้อเท็จจริงของปัญหา และแนวทางการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ของไทยต่อนานาชาติ

(๗) ส่งเสริมความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งและความรุนแรง โดยเฉพาะการพูดคุยเพื่อสันติสุขกับผู้ที่เห็นต่างจากรัฐ ทั้งพื้นที่ในประเทศและพื้นที่ต่างประเทศ ในการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม ปลอดภัย รองรับการพูดคุย เพื่อสันติสุข และมีหลักประกันของความต่อเนื่องและความเชื่อมั่นของทุกกลุ่มในการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข

(๘) สนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจฐานราก การเชื่อมโยงเศรษฐกิจไปยังระดับภูมิภาค ประเทศ และต่างประเทศ และยกระดับรายได้ของประชาชนในพื้นที่ให้เทียบเท่ากับภูมิภาคอื่น รวมถึงให้ความสำคัญกับ การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน โดยคำนึงถึงวิถีชีวิตอัตลักษณ์ และหลักศาสนาของประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนให้ความสำคัญกับการดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อมุ่งเน้นขจัดเงื่อนไขที่กระทบต่อ ความมั่นคงอย่างแท้จริง

๓.๓ แผนระดับ ๓ ที่เกี่ยวข้อง

๓.๓.๑ คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี แถลงต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๒

๓.๓.๑.๑ นโยบายหลัก ๑๒ ด้าน โดยมีนโยบายที่เกี่ยวของกับ ศอ.บต. ดังตอไปนี้

นโยบายหลักข้อ ๖ การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการกระจายความเจริญสู่ภูมิภาค การใช้ประโยชน์จากศักยภาพและโอกาสของพื้นที่จะช่วยกระจายความเจริญ ไปสู่ภูมิภาคและสร้างโอกาสการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคม ลดความเหลื่อมล้ำของ การพัฒนา ลดการกระจุกตัวของการพัฒนาและประชากรของเมืองใหญ่ในปัจจุบัน โดยการสร้าง สังคมชนบทเป็นสังคมเมืองที่สงบสุข เพียงพอ และแก้ปัญหาการย้ายถิ่นฐาน โดยมีนโยบาย ดังนี้

ข้อย่อยที่ ๖.๑.๒ ส่งเสริมการพัฒนาพื้นที่ระเบียงเศรษฐกิจภาคใต้และการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อเพิ่มช่องทางการส่งออกสินค้าทางทะเลของประเทศและของภาคใต้โดยเฉพาะการส่งออกไปยังเอเชียใต้พัฒนาการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ฝั่งอันดามันกับฝั่งอ่าวไทย และพัฒนาอุตสาหกรรมฐานชีวภาพและการแปรรูปการเกษตรจากทรัพยากรในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและวัฒนธรรม และการพัฒนาเมืองน่าอยู่

ข้อย่อยที่ ๖.๑.๔ เร่งขับเคลื่อนการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดนอย่างต่อเนื่อง โดยสนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่ใช้ เทคโนโลยีสูงขึ้น สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ทบทวนการให้ สิทธิประโยชน์ด้านการลงทุนให้เหมาะสมกับกิจกรรมทางเศรษฐกิจตามศักยภาพพื้นที่ พัฒนา เมืองชายแดนให้มีความน่าอยู่ รวมทั้งใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการดูแลด้านความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยในพื้นที่และส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วม ในการพัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน

มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะที่ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ของ ศอ.บต. ดังนี้

๑) แผนปฏิบัติราชการดานที่ ๖ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่ดำรงอยู่ในพื้นที่มีหลายมิติ เช่น การประกอบอาชีพเชิงเดี่ยว การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ (ขาดการแปรรูป) ประชาชนขาดทักษะแรงงานที่มีฝีมือ เช่น การประกอบอาหาร งานบริการ งานช่าง (เว้นส่วนที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น) เยาวชนไม่นิยมการเรียนด้านอาชีพ ไม่นิยมการทำงานในโรงงาน มิติของการลงทุนก็ขาดการลงทุนขนาดกลาง/ขนาดใหญ่นานนับสิบปี ขาดท่าเรือขนส่งสินค้าทำให้ด้อยความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ว่างงาน หรือมีงานทำแต่มีรายได้น้อย จากโจทย์ปัญหาข้างต้นทำให้ต้องมีการวางแผน จัดระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกันทุกมิติ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีงานทำ มีการกระจายรายได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง

แนวทางการพัฒนา ดังนี้

ข้อ ๖.๔ การส่งเสริมการค้าชายแดนระหว่างประเทศ (๑) ยกระดับขีดความสามารถของแรงงานในพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตของการลงทุนและอุตสาหกรรม พร้อมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติแก่วัยแรงงานในการเร่งพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้าน

แรงงาน พัฒนาสมรรถนะให้มีความเข้มแข็งรองรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว และบริการและอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับสังคมมุสลิม (๒) วิเคราะห์และนำเสนอมาตรการ กลไกของรัฐทั้งระดับพื้นที่และกลไกจากรัฐบาลด้านการค้า การลงทุนตามบทบาทภารกิจของ ศอ.บต. เพื่อขยายผลการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนและการขยายผลสู่เมืองต้นแบบอื่น (๓) การพัฒนาทั้งโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่และโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ สะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ ๒ ที่เทศบาลเมือง สุไหงโก-ลก และที่อำเภอตากใบ การฟื้นฟูการเดินรถไฟจากสถานีรถไฟสุไหงโก-ลก ไปยังสถานีรถไฟตุมปัต รัฐกลันตัน รวมทั้งการเสนอ ให้รัฐบาลบรรจุแผนการก่อสร้างรางรถไฟทางคู่จาก อ.สุไหงโก-ลก ถึง อำเภอหาดใหญ่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ส่งเสริมการค้าการลงทุนและการท่องเที่ยวชายแดนระหว่างประเทศ

ข้อ ๖.๕ ขับเคลื่อนเมืองต้นแบบที่ ๔ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา ยกระดับการพัฒนาเมืองจะนะ เป็นจุดเชื่อมต่อจากภาคใต้ชายแดนกับภาคใต้ตอนกลาง โดยมีเป้าหมายผลิตอาหารทะเลแปรรูป และอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น การแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวครบวงจร เทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมหนัก ประเภทเครื่องจักร ผลิตกระแสไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียน ระบบราง รวมทั้ง การสร้างท่าเรือ เพื่อขนส่งทางทะเลและการท่องเที่ยว โดยมุ่งเป้าจะให้เป็นประตูที่ ๓ (๓rd Gateway) ของประเทศไทย

๓.๓.๑.๒ นโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง โดยมีนโยบายที่เกี่ยวของกับ ศอ.บต. ดังต่อไปนี้

นโยบายข้อ ๙ การแก้ไขปัญหายาเสพติดและสร้างความสงบสุขในพื้นที่ชายแดนภาคใต โดยเร่งรัดการแก้ไขปัญหายาเสพติดโดยให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนและการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด รวมถึงการร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และประเทศทุกภูมิภาค ปราบปรามแหล่งผลิตและเครือข่ายผู้ค้ายาเสพติด ทั้งบริเวณชายแดนและพื้นที่ภายใน ฟื้นฟูดูแลรักษาผู้เสพผ่านกระบวนการทางสาธารณสุข สร้างโอกาส สร้างอาชีพ รายได้ และการยอมรับของสังคมสำหรับผู้ที่ผ่านการฟื้นฟู และเร่งสร้างความสงบสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” เป็นหลักในการดำเนินการยกระดับคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชน ทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจและสังคมที่สอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในพื้นที่ เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากความไม่สงบ รวมทั้งจัดสวัสดิการที่เหมาะสมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ โดยให้เป็นการแก้ไขปัญหาภายในของประเทศด้วยกฎหมายไทยและหลักการสากล

มีความสอดคล้องกับแผนปฏิบัติราชการ ระยะที่ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕) ของ ศอ.บต. ดังนี้

แผนปฏิบัติราชการด้านที่ ๑ การสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นภารกิจเร่งด่วนที่หน่วยงานความมั่นคงภายใต้ ความรับผิดชอบของ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีความก้าวหน้าเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดย ศอ.บต. ดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาเสริมความมั่นคง ดำเนินงานภายใต้แผนเสริมสร้างความมั่นคงของ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. กำหนดเป้าหมายเป็นพื้นที่เฉพาะ หรือกลุ่มบุคคลเฉพาะที่ต้องการพัฒนาหรือแก้ปัญหาเร่งด่วน เพื่อหนุนเสริมให้เกิดความมั่นคง

แนวทางการพัฒนา ที่ ๓ งานสังคมจิตวิทยา การแก้ไขปัญหายาเสพติด

ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิต ผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดที่หายขาด อาทิ การประกอบอาชีพ การศึกษา การกีฬา และด้านการสาธารณสุข สำหรับการฝึกอบรมอาชีพมุ่งเน้นให้ประกอบอาชีพได้จริงและมีความมั่นคง รวมทั้งมีความเชื่อมโยงเศรษฐกิจฐานรากและวิสาหกิจชุมชนที่มีอยู่ในชุมชนของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งรองรับแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน

๓.๓.๒ (ร่าง) นโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

รัฐบาล โดยสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดทำ (ร่าง) นโยบายการบริหารและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามบทบัญญัติ มาตรา ๔ พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ เพื่อใช้เป็นนโยบายหลักของรัฐบาลในการแก้ไขปัญหา โดยมีสาระสำคัญมุ่งไปสู่การขจัดเงื่อนไขของการใช้ความรุนแรง ทั้งเงื่อนไขที่เป็นรากเหง้าของปัญหา คือ การนำความแตกต่างทางชาติพันธุ์ศาสนา และประวัติศาสตร์มาเป็นเงื่อนไขสร้างความชอบธรรมในการต่อสู้ด้วยการใช้ความรุนแรง เงื่อนไขจากปัญหาภัยแทรกซ้อน คือ ปัญหายาเสพติด โดยพิจารณาปัญหาที่เกิดขึ้นในเชิงกลุ่มเป้าหมายที่เน้นเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษาที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของกลุ่มก่อความไม่สงบ และปัญหาในเชิงพื้นที่ระดับชุมชน หมู่บ้านที่เชื่อมโยงกับเขตอิทธิพลของกลุ่มก่อความไม่สงบและปัญหาการลักลอบค้าสิ่งผิดกฎหมาย ซึ่งตรวจพบความเชื่อมโยงกับผู้มีอิทธิพลในพื้นที่กลุ่มต่าง ๆ และเงื่อนไขจากปัจจัยและความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงในพื้นที่ ประกอบด้วย ปัจจัยด้านเศรษฐกิจ ปัจจัยด้านสังคม ปัจจัยด้านการศึกษา ปัจจัยการดำเนินงานของภาครัฐ รวมทั้งปัจจัยและความเสี่ยงจากภายนอกประเทศ

๑) แนวคิดนโยบาย

(๑) ยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และ “การพัฒนาภูมิสังคม” ของพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ควบคู่ไปกับพระราชปณิธานของพระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทร มหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว “การสืบสาน รักษา และต่อยอด และครองแผ่นดินโดยธรรมเพื่อประโยชน์สุขแห่งอาณาราษฎรตลอดไป” และแนวพระราชดำริ “จิตอาสาเราทำความดี ด้วยหัวใจ”

(๒) การจัดการความขัดแย้งตามแนวทางสันติวิธี รวมทั้งการยึดถือในหลักมนุษยชนหลักนิติรัฐนิติธรรม และกติการะหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี

(๓) การใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนและใช้ชุมชนเป็นศูนย์กลางในการแก้ไขปัญหา รวมทั้งหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองแบบร่วมมือกัน (Collaborative Governance)

(๔) การบริหารจัดการบนพื้นฐานของสังคมพหุวัฒนธรรม และไม่เลือกปฏิบัติในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

๒) วิสัยทัศน์ “จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่มีความสันติสุขอย่างยั่งยืนบนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน”

๓) เป้าหมายการดาเนินงาน รวม ๖ เป้าหมาย ดังนี้

(๑) พื้นที่มีความมั่นคงปลอดภัย ประชาชนสามารถดาเนินชีวิตตามปกติเพิ่มมากขึ้นและเงื่อนไข ที่เอื้อต่อการใช้ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง

(๒)การพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความต่อเนื่องและก้าวหน้าตามแผนที่กำหนด

(๓) ประชาชนกลุ่มเป้าหมายได้รับการแก้ไขปัญหาและพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดี รวมทั้งมีความเชื่อมั่นต่อกระบวนการยุติธรรมและการเยียวยาเพิ่มมากขึ้น

(๔) พื้นที่ได้รับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดประโยชน์ต่อประชาชนในพื้นที่อย่างเป็นรูปธรรม

(๕) สังคมได้รับการพัฒนาให้เข้มแข็งและมีพลังเกื้อหนุนต่อการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพิ่มมากขึ้น

(๖) ต่างประเทศมีความเข้าใจสถานการณ์ในพื้นที่ และให้ความร่วมมือสนับสนุนแนวทางดำเนินการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาลเพิ่มขึ้น

๔) วัตถุประสงค์

(๑) เพื่อเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัย และความสงบสันติที่ปราศจากเงื่อนไขที่เอื้อต่อการใช้ความรุนแรงจากทุกฝ่ายในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถการักษาความปลอดภัย การพัฒนางานด้านการข่าว และเสริมสร้างขีดความสามารถการบริหารจัดการชายแดนด้านความมั่นคง

(๒) เพื่อขับเคลื่อนกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความต่อเนื่องและส่งเสริมสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อการกระบวนการพูดคุยฯ บนพื้นฐานของการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง มุ่งเน้นการเสริมสร้างสภาวะแวดล้อมที่เอื้อต่อความต่อเนื่องของกระบวนการพูดคุย รวมทั้งศึกษาถึงความเป็นไปได้เกี่ยวกับรูปแบบการกระจายอำนาจที่เหมาะสม

(๓) เพื่อพัฒนากระบวนการยุติธรรมและการเยียวยาให้เป็นธรรมและทั่วถึง รวมทั้งขจัดเงื่อนไขความไม่เป็นธรรมและความหวาดระแวงทุกรูปแบบ มุ่งเน้นการอำนวยความยุติธรรมที่เป็นธรรม รวมทั้งสนับสนุนให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในกระบวนการยุติธรรม

(๔) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน และมุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจของพื้นที่ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิตและความต้องการของประชาชนในพื้นที่อย่างแท้จริง มุ่งเน้นการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนและกลุ่มเปราะบางไม่ว่าจะเป็นการสร้างโอกาสการพัฒนาเศรษฐกิจและสร้างสภาวะแวดล้อมให้เอื้อต่อการลงทุน

(๕) เพื่อเสริมสร้างสังคมให้เข็มแข็ง และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐที่เกื้อหนุนต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ มุ่งเน้นให้ตระหนักคุณค่าของความแตกต่างหลากหลายและการเคารพซึ่งกันและกัน การประสานความร่วมมือกับภาคีเครือข่ายนอกภาครัฐ ตลอดจนสร้างการรับรู้ให้สังคมมีความเข้าใจต่อสถานการณ์ และการดำเนินงานของภาครัฐในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๖) เพื่อสร้างการรับรู้และเสริมสร้างความร่วมมือกับต่างประเทศให้เกื้อกูลต่อการแก้ไขปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งเน้นการเสริมสร้างความร่วมมือที่สร้างสรรค์กับนานาชาติและองค์กรระหว่างประเทศ รวมถึงการแสวงหาองค์ความรู้ทางวิชาการ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๓.๓.๓ ยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔

กอ.รมน. จัดทำยุทธศาสตร์ความมั่นคงจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๔ เพื่อรองรับนโยบายการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดังนี้

๑) แนวความคิดทางยุทธศาสตร์ น้อมนำยุทธศาสตร์พระราชทาน **“เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง** มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการปฏิบัติงานเพื่อมุ่งไปสู่การยุติสภาพปัญหา และการสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน โดยมีแนวความคิดทางยุทธศาสตร์ ได้แก่

(๑) ยึดมั่นในหลักการแก้ไขปัญหาตามแนวทางสันติวิธี หลักสิทธิมนุษยชนและนิติธรรม

(๒) เปลี่ยนถ่ายความรับผิดชอบพื้นที่ให้กับกำลังในพื้นที่ กำลังประจำถิ่น และการบริหารจัดการให้กับกลไกปกติของรัฐ

(๓) การอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขบนพื้นฐานความแตกต่างของสังคมพหุวัฒนธรรม

(๔) การเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียจากทุกกลุ่มทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่

๒) ประเด็นยุทธศาสตร์ ๖ ด้าน ได้แก่

(๑) การเสริมสร้างความมั่นคงและความปลอดภัยในพื้นที่

(๒) การพัฒนาศักยภาพของคนและพื้นที่

(๓) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม

(๔) การสร้างสภาวะแวดล้อมที่เกื้อกูลต่อการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๕) การอำนวยความยุติธรรมสิทธิมนุษยชนและการสร้างความเข้าใจ

(๖) การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

๓) เป้าหมาย ได้แก่

(๑) สถิติการก่อเหตุและการสูญเสียลดลง

(๒) หมู่บ้านเร่งรัดการพัฒนาไม่น้อยกว่าร้อยละ ๗๐ แปรสภาพเป็นหมู่บ้านเสริมสร้างการพัฒนา

(๓) เยาวชนที่อยู่นอกระบบการศึกษามีจำนวนลดลง

(๔) ประชาชนในพื้นที่มีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๕) เงื่อนไขที่เป็นรากเหง้าของปัญหาได้รับการแก้ไข และไม่สามารถนำมาใช้เป็นประเด็นในการสร้างแนวร่วมใหม่ ๆ

(๖) จำนวนผู้เห็นต่างจากรัฐที่ยุติใช้ความรุนแรง และกลับมาให้ความร่วมมือในการแก้ไขปัญหาเพิ่มมากขึ้น

(๗) พื้นที่ได้รับการพัฒนาเพื่อให้มีศักยภาพในการแข่งขัน โดยสอดคล้องกับที่ตั้งทางภูมิรัฐศาสตร์และอัตลักษณ์ในพื้นที่

(๘) จำนวนกำลังทหารหลักลดลง และมีการถ่ายโอนความรับผิดชอบงานด้านการพัฒนาและงานอานวยความยุติธรรมให้กับหน่วยและส่วนราชการที่มีภารกิจโดยตรง

๓.๒.๔ แผนบูรณาการป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๖๓ - ๒๕๖๕

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒ ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑- ๒๕๘๐) ตามที่คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติเสนอ โดยกำหนดให้สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ เป็นหน่วยงานระดับนโยบายและหน่วยและหน่วยงานในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ จัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหา

ความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (แผนระดับ ๓) เพื่อบูรณาการขับเคลื่อนจากระดับนโยบายไปสู่ระดับการปฏิบัติ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา สำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อเนื่อง จัดทำรายละเอียดตามที่ได้รับมอบหมาย โดยมีการประมวลผลสภาพปัญหาเฉพาะหน้าประเมินวิเคราะห์สาเหตุ และแนวโน้มของปัญหาทุกด้าน รวมทั้งกำหนดแนวทางการแก้ปัญหาเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละระยะ รวมถึงกำหนดโครงการหลักสำคัญ ที่มีผลต่อการแก้ปัญหาเป้าหมายตัวชี้วัดในแต่ละระยะ รวมถึงกำหนดโครงการหลักสำคัญ ที่มีผลต่อการแก้ปัญหาในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จำนวน ๓๑ โครงการ เพื่อเป็นกรอบการบูรณาการโครงการกิจกรรมของหน่วยงานต่าง ๆ ในการจัดทำคำของบประมาณ รายจ่ายประจำปี และคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ปัญหาจังหวัดชายแดน (คปต.) ได้ให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นแนวทางในการบูรณาการร่วมกันของหน่วย และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยมีกรอบแนวคิด วัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัดพื้นที่เป้าหมาย และกลุ่มเป้าหมาย แนวทางและกลยุทธ์ดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้

๑) กรอบแนวคิด กำหนดแนวทางดำเนินงานครอบคลุมทั้งมิติด้านความมั่นคงซึ่งมอบหมายให้ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. เป็นหน่วยรับผิดชอบ และมิติด้านการพัฒนา ซึ่งมอบหมายให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยรับผิดชอบ โดยมีกลยุทธ์ดำเนินการต่อการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรงในพื้นที่ การลดขีดความสามารถ และทำลายศักยภาพของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดในพื้นที่และประชาชนกลุ่มเสี่ยง รวมทั้งยุติกระบวนการบ่มเพาะเยาวชนทั้งในและนอกระบบการศึกษา ที่นำไปสู่การจัดตั้งมวลชนและกลุ่มผู้ใช้ความรุนแรงในอนาคต ตลอดจนการยุติการขยายแนวคิด และการใช้ความรุนแรงในพื้นที่ ควบคู่กับการพัฒนาเศรษฐกิจให้เติบโต ยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้สูงขึ้นและสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

๒) เป้าหมาย

(๑) การสูญเสียจากเหตุการณ์ความรุนแรงหมดไป

(๒) ประชาชนผู้เห็นต่างมีส่วนร่วมกับภาครัฐในการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) นานาชาติให้การสนับสนุนการดาเนินการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ของรัฐบาลไทย

(๔) ประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

(๕) จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่

๓) แนวทางและกลยุทธ์ โดยแบ่งแนวทางการขับเคลื่อนงานออกเป็น ๒ แนวทาง คือ แนวทางด้านความมั่นคง และแนวทางด้านการพัฒนา และกำหนดกลยุทธ์ ๓ กลยุทธ์หลัก ได้แก่ การแก้ปัญหา การป้องกันปัญหา และการเสริมความมั่นคง และได้กำหนด ๑๓ แผนงาน และกำหนดโครงการสำคัญรองรับ รวม ๓๑ โครงการ ดังนี้

(๑) แนวทางด้านความมั่นคง มอบหมายให้ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. เป็นหน่วยรับผิดชอบ ประกอบด้วย ๗ แผนงาน ได้แก่ (๑) แผนงานเพิ่มประสิทธิภาพงาน ข่าวกรองและบูรณาการฐานข้อมูลความมั่นคงพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) แผนงานรักษาความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สินของประชาชน (๓) แผนงานยับยั้งเงินที่สนับสนุนการกระทาผิดกฎหมาย (๔) แผนงานแก้ไขและป้องกันปัญหาภัยแทรกซ้อน (๕) แผนงานส่งเสริมและเผยแพร่ชุดข้อมูลความจริงที่ถูกต้อง

(๖) แผนงานแสวงหาทางออกจากความขัดแย้งโดยสันติวิธี (๗) แผนงานเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมและนานาชาติ

(๒) แนวทางด้านการพัฒนา มอบหมายให้ ศอ.บต. เป็นหน่วยรับผิดชอบ ประกอบด้วย ๖ แผนงาน ได้แก่ (๑) แผนงานเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (๒) แผนงานสร้างความเข้าใจประชาชนทั้งในและนอกจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓) แผนงานอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ (๔) แผนงานตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๕) แผนงานพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๖) แผนงานพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล

ส่วนที่ ๔
สาระสำคัญของแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓)
ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔.๑ วิสัยทัศน์

สังคมพหุวัฒนธรรมเข้มแข็ง เศรษฐกิจเติบโต ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี ชายแดนใต้สันติสุขยั่งยืน

๔.๒ พันธกิจ

๓.๒.๑ เชื่อมโยงยุทธศาสตร์การพัฒนาของกระทรวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ให้เป็นเอกภาพนำไปสู่การปฏิบัติเป็นรูปธรรม

๓.๒.๒ ติดตาม เร่งรัด ผลักดันการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ (Function Agenda Area) ให้เป็นไปตามเป้าหมาย

๓.๒.๓ หนุนเสริมการทำงานของกระทรวง กรม และหน่วยงานของรัฐให้มีความต่อเนื่องครบวงจร มิให้เกิดช่องว่าง เพื่อให้สนับสนุนการพัฒนาเสริมความมั่นคง

๔.๓ ค่านิยม

หน่วยนำการพัฒนา เป็นที่พึ่งพาของประชาชน

๔.๔ เป้าประสงค์รวม

๓.๔.๑ สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง

๓.๔.๒ เศรษฐกิจเติบโตอย่างต่อเนื่อง

๓.๔.๓ ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

๓.๔.๔ ประชาชนได้รับการพัฒนาในทุกมิติและทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ

๓.๔.๕ การพัฒนาพื้นที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักการมีส่วนร่วม และการบริหารจัดการภาครัฐ ที่สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และวิถีชีวิตประชาชน

๓.๔.๖ สังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศมีความเข้าใจต่อสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและให้ความร่วมมือสนับสนุนนโยบายการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ

๓.๔.๗ เกิดการบูรณาการงานพัฒนาที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลอย่างแท้จริง

๔.๕ ประเด็นยุทธศาสตร์และกลยุทธ์

ประกอบด้วย ๓ ประเด็นยุทธศาสตร์ ๙ กลยุทธ์ ดังนี้

๔.๕.๑ ประเด็นยุทธศาสตร์การสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง เพื่อเป็นแกนสู่ความมั่นคง ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๕.๑.๑ เป้าประสงค์

เพื่อให้หมู่บ้าน/ตำบล มีความปลอดภัย และเป็นชุมชนพหุวัฒนธรรมเข้มแข็งเพิ่มขึ้น

๔.๕.๑.๒ ตัวชี้วัด

จำนวนหมู่บ้าน/ตำบล มีความปลอดภัยและประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมขยายตัว

หน่วยวัด : ร้อยละของจำนวนตำบลที่มีความปลอดภัยและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมขยายตัว

น้ำหนัก : จำนวนตำบลที่มีความปลอดภัยและประชาชนทุกหมู่เหล่าอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมขยายตัวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๒๐ ของตำบลเป้าหมาย

๔.๕.๑.๓ กลยุทธ์การดำเนินงานที่สำคัญ ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ การสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
แนวทางกลยุทธ์ : การสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน เป็นภารกิจเร่งด่วนที่หน่วยงานความมั่นคงภายใต้ความรับผิดชอบของ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง ปัจจุบันมีความก้าวหน้าเกิดผลสัมฤทธิ์เป็นรูปธรรมอย่างชัดเจน โดย ศอ.บต.ดำเนินการสนับสนุนการพัฒนาเสริมความมั่นคง ดำเนินงานภายใต้แผนเสริมสร้างความมั่นคงของ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. กำหนดเป้าหมายเป็นพื้นที่เฉพาะ หรือกลุ่มบุคคลเฉพาะที่ต้องการพัฒนาหรือแก้ปัญหาเร่งด่วน เพื่อหนุนเสริมให้เกิดความมั่นคงมี แนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การวางระบบการทำงานเชิงบูรณาการด้านความมั่นคงและด้านการพัฒนาโดยใช้ฐานของตำบลเป็นศูนย์กลาง ผ่านโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน	ขับเคลื่อนโดยใช้สภาสันติสุขตำบล ซึ่งมีผู้แทนจากผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำศาสนา ผู้นำตามธรรมชาติ เยาวชน สตรี องค์กรภาคประชาสังคม และหน่วยงานภาครัฐ ร่วมรับฟังความคิดเห็นและความต้องการของประชาชน จัดทำเป็นแผนปฏิบัติการตำบล ประกอบด้วย แผนงาน ด้านความมั่นคง ความมั่งคั่ง และความยั่งยืน เสนอความต้องการต่อหน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับอำเภอ จังหวัด จนถึง กอ.รมน.ภาค ๔ สน. และ ศอ.บต. โดย ศอ.บต. จะทำหน้าที่ในการเชื่อมโยงแผนงาน/โครงการจากกระทรวง กรม และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ตอบสนองตามแผนปฏิบัติการตำบล ทั้งนี้ กำหนดความเร่งด่วน ตั้งแต่ปี ๒๕๖๓ – ๒๕๖๕ สิ่งที่ต้องเกิดขึ้นในตำบล ได้แก่ ปลอดเหตุ ปลอดยาเสพติด ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น มีวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็ง มีกลุ่มประกอบการรุ่นใหม่ (Start up) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลที่มีความ

กลยุทธ์ที่ ๑ การสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
	พร้อมมีโรงเรียนคุณภาพดี ๑ โรง มีจุดเด่น (Landmark) ของตำบลมีความโดดเด่นด้านกีฬา ๑ ประเภท ประชาชนอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง และมีทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์ ทั้งนี้ได้กำหนดตำบลต้นแบบนำร่อง จำนวน ๑๒๐ ตำบล
(๒) การอำนวยความเป็นธรรม สิทธิมนุษยชนและยุติธรรมทางเลือก	เสริมสร้างความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรมแก่ประชาชนให้เกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมทุกมิติ ด้วยการเปิดช่องทางในการอำนวยความเป็นธรรมที่เข้าถึงง่าย รวดเร็ว และ เป็นธรรม โดยการส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์และยุติธรรมทางเลือกที่อยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน อันเป็นกระบวนการยุติธรรมเพื่อการเปลี่ยนผ่าน (Transitional Justice) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการสร้างความสงบสุข รวมทั้งสร้างการรับรู้และการตระหนักถึงการปฏิบัติงานที่ยึดหลักสิทธิมนุษยชน หลักนิติรัฐนิติธรรม ตระหนักและเคารพในกติกาในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงการคุ้มครองสิทธิเสรีภาพทุกองคาพยพที่เกี่ยวข้องและการดำเนินงานที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญของการอยู่ร่วมกันอย่างมีเกียรติ มีศักดิ์ศรี เคารพอัตลักษณ์ ขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น หลักการหลักศาสนา การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบอย่างเป็นธรรมทุกกลุ่มเป้าหมาย
(๓) งานสังคมจิตวิทยา	**๑) การแก้ไขปัญหายาเสพติด** ดำเนินการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดรักษายาเสพติดที่หายขาด อาทิ การประกอบอาชีพ การศึกษา การกีฬา และด้านการสาธารณสุข สำหรับการฝึกอบรมอาชีพมุ่งเน้นให้ประกอบอาชีพได้จริงและมีความมั่นคง รวมทั้งมีความเชื่อมโยงเศรษฐกิจฐานรากและวิสาหกิจชุมชนที่มีอยู่ในชุมชนของกลุ่มเป้าหมาย รวมทั้งรองรับแผนงานส่งเสริมการท่องเที่ยวชุมชน **๒) การสร้างการมีส่วนร่วมของเยาวชนกลุ่มเสี่ยง** ดำเนินการสนับสนุนการจัดตั้งเครือข่ายกลุ่มอาชีพให้กับเยาวชน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต ทำให้เด็กและเยาวชนในพื้นที่ มีงานทำมีรายได้ที่มั่นคง และเป็นการ เพิ่มศักยภาพและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนตนเอง **๓) การสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก** เป็นการสร้างความสงบสุขในชุมชนโดยเน้นที่กระบวนการเล็ก ๆ น้อย ๆ (Peace-Writ-Little) เป็นขั้นๆ แบบสะสมเพิ่มพูน (Incremental Approach) รวมเอาทุกฝ่ายเข้ามาร่วมกันอยู่ในพื้นที่ ได้แก่ องค์กรภาคประชาสังคม กลุ่มผู้เห็นต่าง ทหาร ตำรวจ พลเรือน ส่วนราชการ ท้องที่ท้องถิ่น และประชาชนพุทธและมุสลิม โดยอาศัย“คนใน” ที่สร้าง

กลยุทธ์ที่ ๑ การสนับสนุนการสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	
	พื้นที่กลางหรือพื้นที่ร่วม (Common Space) เพื่อการแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นๆ ร่วมกัน พร้อมทั้งส่งเสริมความสงบสุขไปด้วยเรื่องเล็ก ๆ เช่น เรื่องวัฒนธรรม ภาษา ศาสนา การพัฒนา การท่องเที่ยว ความปลอดภัย การศึกษา การทำมาหากินร่วมกันอย่างสงบสุข ความยุติธรรมในชีวิตประจำวัน โดยมีกลไกขับเคลื่อนหลัก คือ องค์กรภาคประชาสังคม และเครือข่ายนักประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน
แผนงาน/โครงการ (๑) โครงการตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน (๒) โครงการแก้ไขปัญหาที่ดินทำกินทับซ้อนเขตอุทยานแห่งชาติบูโด - สุไหงปาดี (๓) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ผ่านการบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพผู้ติดยาเสพติด (๔) โครงการการป้องกันและแก้ไขภัยจากยาเสพติด รวมทั้งภัยความมั่นคงอื่นๆ (๕) โครงการเตรียมความพร้อมเพื่อการเปลี่ยนผ่านกระบวนการยุติธรรม (๖) โครงการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ (๗) โครงการอำนวยความยุติธรรมที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตของประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๘) โครงการสนับสนุนภาคประชาสังคมร่วมสร้างพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก (๙) โครงการพัฒนาระบบการจัดการสันติสุขในชุมชนโดยชุมขนแบบมีส่วนร่วมที่ยั่งยืน	

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรม	
แนวทางกลยุทธ์ : สถานการณ์ความขัดแย้ง และความรุนแรงในพื้นที่ ส่งผลโดยตรงต่อการอยู่ร่วมกันในส่วนของกลุ่มผู้เห็นต่างพยายามทำลายสังคมพหุวัฒนธรรมโดยชี้นำว่ารัฐดูแลหรือให้ความสำคัญเพียงกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง ในขณะเดียวกันก็สร้างสถานการณ์ให้เกิดความสูญเสีย ความหวาดระแวงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น จึงจำเป็นต้องเร่งดำเนินการในหลายด้านเพื่อให้ทุกกลุ่มคนมีความภาคภูมิใจในความมีอัตลักษณ์หรือการดำรงอยู่ในสังคม พร้อมกับการจัดกิจกรรมหรือวางระบบการอยู่ร่วมกันที่ลดช่องว่างที่อาจทำให้ไม่เข้าใจหรือความบาดหมาง หรือหวาดระแวงต่อกัน มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การส่งเสริมวิถีพุทธ	สนับสนุนให้ประชาชนที่นับถือศาสนาพุทธ ดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข สามารถจัดกิจกรรมทางศาสนาได้อย่างเต็มที่ ภาครัฐดูแลให้การสนับสนุนเพิ่มเติม อาทิ การจัดส่งผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบไปแสวงบุญ ณ สังเวชนียสถาน ๔ แห่งในประเทศอินเดียและประเทศเนปาล การส่งเสริมกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา การเสนอให้มีประกาศให้วันสำคัญทางศาสนาเป็นวันหยุดเพิ่มเติม (วันสารทเดือนสิบ) เป็นต้น

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรม	
(๒) การฟื้นฟูชุมชนไทยพุทธถดถอย	ฟื้นฟูชุมชนไทยพุทธถดถอยจำนวน ๒๕ แห่ง โดยการจัดหาปัจจัยพื้นฐาน ที่จำเป็นในการดำรงชีพให้กับพื้นที่ชุมชนไทยพุทธเปราะบาง ส่งเสริมกิจกรรมทางศาสนาในชุมชน และจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิตและยกระดับรายได้ของประชาชนในชุมชนรอบวัด เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ชาวไทยพุทธที่มีถิ่นฐานพักอาศัยในจังหวัดชายแดนภาคใต้เดิม กลับคืนสู่มาตุภูมิ
(๓) การส่งเสริมวิถีมุสลิม	สนับสนุนให้ประชาชนที่นับถือศาสนาอิสลาม ดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข สามารถจัดกิจกรรมทางศาสนาได้อย่างเต็มที่ ภาครัฐให้การดูแลสนับสนุน อำนวยความสะดวกเพิ่มเติม เช่น สนับสนุนการประกอบพิธีฮัจญ์ และอุมเราะห์ ณ ประเทศซาอุดิอาระเบีย มุ่งเน้นเป้าหมายผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ บุคคลทำประโยชน์ให้กับพื้นที่และประชาชนกลุ่มเปราะบางขาดโอกาสจัดกิจกรรมประชุมสร้างความเข้าใจและเปิดโลกทัศน์ให้กับผู้นำทางศาสนาและแกนนำประชาชน ส่งเสริมสนับสนุนแนวคิดการปฏิบัติศาสนกิจด้วยวิถีการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แนวคิดการร่วมพัฒนาพื้นที่ด้วยฐานของหลักคำสอนของศาสนา เช่น มัสยิดเป็นศูนย์กลางการพัฒนา เป็นต้น
(๔) การส่งเสริมกิจกรรมชาวไทยเชื้อสายจีน	เนื่องจากชาวไทยเชื้อสายจีนเข้ามาตั้งรกรากในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้กระจายในทุกหัวเมืองเป็นเวลานาน (เช่น ใน อ.เบตง ยาวนานกว่า ๑๕๐ ปี) ดังนั้น จึงมีความจำเป็นต้องให้การดูแลสนับสนุนให้สามารถดำเนินชีวิตและประกอบอาชีพได้อย่างเป็นปกติสุข รวมทั้งสามารถจัดกิจกรรมทางศาสนาและทางวัฒนธรรมประเพณีได้อย่างเสรี โดยเน้นการสนับสนุนการจัดกิจกรรมต่างๆ เช่น ในเทศกาลวันตรุษจีน-สารทจีน จัดงานพบปะแลกเปลี่ยนทัศนคติ และส่งเสริมการอยู่ร่วมกัน
(๕) การส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตชาติพันธุ์มานิ (โอรัง อัสลี)	เนื่องจากพี่น้องกลุ่มนี้เป็นกลุ่มคนดั้งเดิมในคาบสมุทรมลายูเดิมอาศัยในป่าลึก แต่สภาพปัจจุบันที่ความสมบูรณ์ของป่าลดลง การระบาดของโรคภัยไข้เจ็บบุกรุกเข้าไปถึงกลุ่มโอรังอัสลี บางส่วนจึงพร้อมจะมาอาศัยใกล้ๆชุมชนพื้นราบ จึงต้องจัดที่พักชั่วคราวที่ ตำบลอัยเยอร์เวง อำเภอเบตง จัดทำหนังสือรับรองชั่วคราวเพื่อความสะดวกในการรักษาพยาบาล และเตรียมการสร้างอาชีพ โดยมุ่งหวังให้พี่น้องประชาชนเหล่านี้รู้สึกภาคภูมิในความเป็น คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี แต่ไม่ถูกผสมผสาน ดูดกลืน จนสูญเสียความเป็นอัตลักษณ์ของชาติพันธุ์เดิม
(๖) การสนับสนุนให้ประชาชนทุกศาสนาอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข	ให้การช่วยเหลือ ดูแลและเอื้ออาทรต่อกัน โดยการสนับสนุนประชาชนในพื้นที่ทุกเชื้อชาติ ศาสนา ชาติพันธุ์ ร่วมมือขับเคลื่อนโครงการจิตอาสาพระราชทานตามแนวพระราชดำริไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม เกิดเป็นเครือข่ายสมาชิกจิตอาสา และกิจกรรมจิตอาสาที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่อง และเชื่อมั่นว่าจะนำไปสู่การสร้างความรัก

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมการอยู่ร่วมกันอย่างเกื้อกูลในสังคมพหุวัฒนธรรม	
	ความสามัคคีและความเป็นพี่น้องภายใต้พหุสังคมที่ดีงามของจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างดี
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการส่งเสริมกิจกรรมศาสนาเพื่อสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) โครงการส่งเสริมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง (๓) โครงการส่งเสริมคนดีมีคุณธรรมไปประกอบพิธีฮัจญ์และปฏิบัติธรรม ณ สังเวชนียสถานในประเทศอินเดียและเนปาล (๔) โครงการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์บนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม (๕) โครงการสนับสนุนการดำเนินงานเยาวชนสานใจไทยสู่ใจใต้ (๖) โครงการส่งเสริมอัตลักษณ์และพัฒนาคุณภาพชีวิตกลุ่มชาติพันธุ์มานิ (๗) โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนำร่อง (๘) โครงการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้ศิลปวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๙) โครงการวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้สู่อาเซียนและนานาชาติ เพื่อส่งเสริมเอกลักษณ์ (๑๐) โครงการการพัฒนาแพลตฟอร์มทางสังคมพหุวัฒนธรรมจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๑๑) โครงการสร้างคุณค่ามูลค่าเพิ่มจากพหุวัฒนธรรมพื้นที่ท้องถิ่นในเชิงสังคมพหุวัฒนธรรมเป็นแหล่ง เรียนรู้ของโลก และการเชื่อมโยงสังคมพหุวัฒนธรรมสู่สันติสุข (๑๒) โครงการส่งเสริมสนับสนุนด้านพหุวัฒนธรรมในระดับอำเภอ และตำบลอย่างต่อเนื่อง (๑๓) โครงการจัดมหกรรมศิลปะและวัฒนธรรม และกิจกรรม สันทนาการเพื่อสันติสุขของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสันติสุขของพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	

กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความเข้าใจ และสร้างสำนึกร่วมของความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์	
แนวทางกลยุทธ์ : การสร้างสันติสุขในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีงานที่สำคัญประการหนึ่งคือการสร้างความเข้าใจสังคมทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เข้าใจต่อสถานการณ์ความเป็นจริงที่เกิดขึ้นและให้ความร่วมมือสนับสนุนนโยบายการแก้ไขปัญหาของภาครัฐ และต่อต้านการใช้ความรุนแรงในทุกรูปแบบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความเข้าใจกับเยาวชนทั้งในและนอกพื้นที่ รวมทั้งที่ศึกษาอยู่ในต่างประเทศ ให้มีสำนึกร่วมของความเป็นไทย ควบคู่กับการดำเนินการสร้างสภาพแวดล้อมให้เกื้อกูลต่อการพูดคุยเพื่อสันติสุข มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การสร้างความเข้าใจกับประชาชนทั้งในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้และนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	จัดทำชุดข้อมูลที่ถูกต้องเกี่ยวกับงานพัฒนาเพื่อเสริมความมั่นคงร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พัฒนาการประชาสัมพันธ์เชิงรุกมุ่งมั่นสร้างความเข้าใจต่อประชาชนในและนอกพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้อย่างต่อเนื่อง ควบคู่กับการพัฒนารูปแบบและช่องทางการสื่อสารที่เข้าถึงประชาชนให้มากที่สุด เช่น การสร้างนักประชาสัมพันธ์มืออาชีพ การสร้างเครือข่ายสื่อมวลชน เยาวชน และประชาชนในพื้นที่และส่วนกลาง พร้อมจัดให้มีห้องสื่อมวลชนที่มีมาตรฐานและทันสมัย ปรับปรุงเว็บไซต์ให้เอื้อต่อการเข้ามาเรียนรู้ของคนทุกระดับและมีหลากหลายภาษา ส่งเสริมให้มีวารสาร

กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความเข้าใจ และสร้างสำนึกร่วมของความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์	
	ชายแดนใต้ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
(๒) การสร้างความเข้าใจกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ	เสริมสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับทุกสถานการณ์ที่ถูกต้อง ชัดเจน รวดเร็ว ทันกับความผันแปรของสถานการณ์และแสวงหาความร่วมมือกับองค์กรภาคีและสังคม ผ่านกลไกความร่วมมือกับต่างประเทศในทุกมิติ เพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ดำเนินการสร้างความเข้าใจกับองค์กรพัฒนาเอกชน (NGOs) และองค์การระหว่างประเทศ (IGOs) และพัฒนาความสัมพันธ์กับต่างประเทศที่เชื่อมโยงกับสถานการณ์ปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยให้ความสำคัญกับมิตรประเทศที่สนับสนุนการปกป้องผลประโยชน์ของชาติไทยเป็นหลัก
(๓) การสร้างสภาวะแวดล้อมให้เกื้อกูลต่อกระบวนการพูดคุยเพื่อสันติสุข	ดำเนินการสร้างความเข้าใจนโยบายการพูดคุยเพื่อสันติสุขของรัฐบาลต่อกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วนองค์กรภาคประชาสังคม ประชาชนทั่วไปและบุคลากรภาครัฐ ปลูกฝังกระบวนการสันติสุขในโรงเรียนทุกระดับ ส่งเสริมขีดความสามารถในการจัดการตนเองของชุมชนให้มีสันติสุข โดยจัดให้มีระบบงานด้านการข่าวที่มีประสิทธิภาพและอาศัยคนในชุมชนเป็นกลไกสำคัญในการสนับสนุนข้อมูล เพื่อเตรียมการรับมือภัยคุกคามด้านความมั่นคงทั้งในประเทศและระดับนานาชาติในการจัดการสันติสุขอย่างยั่งยืน
(๔) สร้างสำนึกร่วมของความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์	จัดสร้างหอเฉลิมพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์กับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในชั้นที่ ๑๔ และชั้นที่ ๑๕ ของอาคารศูนย์ราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้เพื่อน้อมรำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงทุกพระองค์รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ ที่มีโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริและมีความรักผูกพันกับพี่น้องประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมารวมทั้งเพื่อให้ลูกหลานของประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ได้รำลึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของในหลวงทุกพระองค์ตราบนานเท่านาน ส่งเสริมความเข้าใจในกระบวนการประชาธิปไตย สิทธิและเสรีภาพของประชาชนผ่านกิจกรรมรณรงค์และเผยแพร่ความรู้เพื่อสร้างจิตวิญญาณประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง พัฒนาศักยภาพผู้นำท้องถิ่น
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความเข้าใจและทัศนคติที่ดีในการแก้ปัญหาและพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) โครงการสานสัมพันธ์สร้างความเข้าใจกับต่างประเทศและองค์กรระหว่างประเทศ (๓) โครงการสร้างความเข้าใจนโยบายการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๔) โครงการสันติสุขชายแดนใต้เชื่อมโยงอาเซียนและนานาชาติ	

กลยุทธ์ที่ ๓ การสร้างความเข้าใจ และสร้างสำนึกร่วมของความเป็นไทยอย่างสร้างสรรค์
(๕) โครงการการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างจังหวัดชายแดนภาคใต้ ประเทศเพื่อนบ้าน สังคมโลก (๖) โครงการอำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ในการสร้างการมีความส่วนร่วมกับประเทศประชาคมอาเซียนและประเทศในประชาคมโลก (๗) โครงการการบูรณาการความร่วมมือระหว่างรัฐกับองค์กรระหว่างประเทศในจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๘) โครงการสร้างภาพลักษณ์องค์กรใหม่ (๙) โครงการสร้างสื่อดิจิทัลของ ศอ.บต. (๑๐) โครงการสร้างความเข้าใจนโยบายการพูดคุยเพื่อสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๑๑) โครงการจัดสร้างหอเฉลิมพระเกียรติสถาบันพระมหากษัตริย์กับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔.๕.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพชีวิตตามศักยภาพพื้นที่ ตามวิถี ของชุมชนสู่หนทางความมั่งคั่ง ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๕.๒.๑ เป้าหมาย

เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมเพื่อยกระดับความเป็นอยู่ของพี่น้องประชาชนในพื้นที่ให้ดีขึ้น

๔.๕.๒.๒ ตัวชี้วัด

ระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มมากขึ้น

หน่วยวัด

(๑) ร้อยละ ประชาชนมีรายได้ต่อหัว/ต่อปี
(๒) ร้อยละ รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
(๓) ร้อยละ การลงทุนเพิ่มขึ้น
(๔) ร้อยละ การว่างงานลดลง
(๕) อัตราการตายมารดาและทารกลดลง

น้ำหนัก

(๑) ประชาชนมีรายได้ต่อหัว/ต่อปี เพิ่มขึ้นร้อยละ ๕
(๒) รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
(๓) การลงทุนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐
(๔) การว่างงานลดลง ร้อยละ ๑๐
(๕) การตายมารดาและทารกลดลง ร้อยละ ๒๐

๔.๕.๒.๓ กลยุทธ์การดำเนินงานที่สำคัญ ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ
แนวทางกลยุทธ์ : ปัญหาทางด้านเศรษฐกิจที่ดำรงอยู่ในพื้นที่มีหลายมิติ เช่น การประกอบอาชีพเชิงเดี่ยว การผลิตและจำหน่ายสินค้าที่เป็นวัตถุดิบ (ขาดการแปรรูป) ประชาชนขาดทักษะแรงงานที่มีฝีมือ เช่น การประกอบอาหาร งานบริการ งานช่าง (เว้นส่วนที่เป็นอัตลักษณ์พื้นถิ่น) เยาวชนไม่นิยมการเรียนด้านอาชีพ ไม่นิยมการทำงานในโรงงาน มิติของการลงทุนก็ขาดการลงทุนขนาดกลาง/

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ	
ขนาดใหญ่นานนับสิบปี ขาดท่าเรือขนส่งสินค้าทำให้ด้อยความสามารถในการแข่งขัน เป็นต้น ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ว่างงาน หรือมีงานทำ แต่มีรายได้น้อย จากโจทย์ปัญหาข้างต้น ทำให้ต้องมีการวางแผน จัดระบบการพัฒนาเศรษฐกิจที่สอดคล้องกันทุกมิติ โดยมีเป้าหมายการพัฒนาเพื่อให้เศรษฐกิจขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ประชาชนมีงานทำ มีการกระจายรายได้อย่างเหมาะสมและทั่วถึง มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การปรับวิถีฐานรากในระดับครัวเรือน	สนับสนุน ส่งเสริมให้ประชาชนทำการเกษตรแบบผสมผสานแทนการทำเกษตรเชิงเดี่ยว อาทิ การพัฒนาฟาร์มสวนยางพารานำร่อง ตำบลละ ๑ แห่ง รวม ๒๗๒ แห่ง และขยายผลให้ครอบคลุมหมู่บ้านละ ๑ แห่ง ปลูกพืชเศรษฐกิจเสริมรายได้ในสวนยางพารา เช่น กาแฟ โกโก้ และการปลูกไผ่เศรษฐกิจ พืชทางเลือกใหม่แห่งอนาคตจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อนำไผ่ไปบดอัดเป็นชีวมวลผลิตกระแสไฟฟ้าพลังงานทางเลือกใช้ภายในประเทศและส่งขายประเทศเพื่อนบ้าน โดยตั้งเป้าหมายในระยะ ๓ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕) จะปลูกไผ่ได้ ๓ แสนไร่ ซึ่งได้ดำเนินการนำร่องในพื้นที่ของเกษตรกรแล้ว จำนวน ๑,๐๐๐ ราย
(๒) สร้างอาชีพและรายได้หลักจาก “เกษตรสร้างมูลค่า”	ยึดแนวทางตามแผนแม่บทด้านการเกษตรที่สอดคล้องกับชุมชน เช่น **๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น** เป็นการส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่เกิดจากภูมิปัญหาท้องถิ่น หรือเติบโต งอกงามในท้องถิ่นที่มีความโดดเด่น มีเอกลักษณ์เฉพาะเป็นที่ต้องการของผู้บริโภค อาทิ นกเขาชวา นกกรงหัวจุก น้ำบูดู กรือโป๊ะ โดย ศอ.บต.จะเป็นศูนย์กลางการประสานระบบการตลาด การแปรรูป และย้อนกลับยังต้นน้ำ คือการผลิตที่ได้คุณภาพและปริมาณที่เหมาะสม **๒) เกษตรแปรรูป** ดำเนินการเบื้องต้นในระดับชุมชน โดยจัดตั้งเป็นวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน โดยพัฒนาการผลิตที่ได้คุณภาพ (อย่างน้อยได้มาตรฐานฮาลาล และสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา : อย.) โดย ศอ.บต. เป็นศูนย์กลางประสานหน่วยงานวิชาการ (มหาวิทยาลัยในพื้นที่) เพื่อนำงานวิจัยสู่การปฏิบัติ ประสานภาคเอกชนและผู้ประกอบการเพื่อวางระบบการตลาดที่ยั่งยืน ส่งเสริม สนับสนุนส่วนราชการ สถาบันเกษตรกรในพื้นที่ในการพัฒนาคนในภาคเกษตรให้เข้มแข็ง ลดการพึ่งพาจากรัฐด้านเศรษฐกิจ สนับสนุนการพัฒนาบทบาทของสถาบันบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการ ฝึกอบรมเป็นศูนย์วิจัยและการบริการแบบครบวงจร **๓) เกษตรแปรรูปในระดับโรงงานอุตสาหกรรม** สนับสนุน ส่งเสริมการจัดตั้งนิคมอุตสาหกรรมปศุสัตว์และอาหารในพื้นที่เพื่อเป็นศูนย์กลางการแปรรูปและการพัฒนาผลิตภัณฑ์อาหารจากปศุสัตว์และอาหารคุณภาพเพื่อการส่งออกสู่ต่างประเทศ (Halal Food) **๔) เกษตรปลอดภัย** ศอ.บต. สนับสนุนและเสริมการดำเนินงานของ

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ	
	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และจังหวัด ที่จะพัฒนาการทำเกษตรคุณภาพ (GAP) เกษตรปลอดภัย และเกษตรอินทรีย์ โดยดำเนินการในรูปแบบเกษตรแปลงใหญ่
(๓) สร้างรายได้จากการท่องเที่ยว	โดยคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๙ มีมติเห็นชอบให้อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นเมืองต้นแบบการท่องเที่ยวที่สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน ศอ.บต. ได้ร่วมกับจังหวัดยะลาและหน่วยงานเกี่ยวข้องดำเนินการพัฒนาในทุกมิติ เพื่อสร้าง อำเภอเบตง ให้เป็นจุดขาย ภาพลักษณ์สำคัญ (แบรนด์) การท่องเที่ยวภาคใต้ และขยายพื้นที่การท่องเที่ยวให้ครอบคลุมทั้ง ๕ จังหวัดต่อไป โดยดำเนินการอย่างครบวงจร ดังนี้ ๑) การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวให้สวยงาม สะอาด ปลอดภัยทั้งแหล่งท่องเที่ยวเดิม และแหล่งใหม่ สร้างจุดโดดเด่น (Landmark) เพื่อดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยว เช่น การท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ และอาหารฮาลาล ท่องเที่ยวเชิงเกษตร ท่องเที่ยวเชิงกีฬาและสันทนาการ เป็นต้น ๒) พัฒนาระบบการผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพ รวดเร็ว เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับนักลงทุนและนักท่องเที่ยว ๓) สนับสนุนและสร้างความเข้มแข็งการท่องเที่ยวโดยชุมชน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์จาการท่องเที่ยวสูงสุด ทั้งจากค่าที่พัก (โฮมสเตย์ รีสอร์ต) จากบริการร้านอาหาร ของที่ระลึก และค่านำทาง (ไกด์) เป็นต้น ๔) เชื่อมโยงเส้นทางท่องเที่ยวให้ครอบคลุม ๕ จังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งตอนเหนือของประเทศมาเลเซีย เพื่อสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจตามกรอบอาเซียน และ IMT-GT ๕) สร้างบรรยากาศของพื้นที่ให้เป็นเมืองสันติสุขน่าท่องเที่ยว โดยส่งเสริมการพัฒนารูปแบบการค้าและบริการ เน้นการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจการท่องเที่ยวสู่ชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนการผลิตสื่อภาพยนตร์และสื่ออื่น ๆ ในพื้นที่เพื่อสร้างภาพลักษณ์ที่ดีทั้งในและต่างประเทศ
(๔) การส่งเสริมการค้าชายแดนระหว่างประเทศ	๑) ยกระดับขีดความสามารถของแรงงานในพื้นที่ เพื่อรองรับการเติบโตของการลงทุนและอุตสาหกรรม พร้อมทั้งการเสริมสร้างทัศนคติแก่วัยแรงงานในการเร่งพัฒนาตนเองให้มีขีดความสามารถในการแข่งขันด้านแรงงาน พัฒนาสมรรถนะให้มีความเข้มแข็งรองรับอุตสาหกรรมในพื้นที่ โดยเฉพาะอุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมต่อเนื่องจากภาคการเกษตร อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวและบริการ และอุตสาหกรรมที่เชื่อมโยงกับสังคมมุสลิม

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ	
	๒) วิเคราะห์และนำเสนอมาตรการ กลไกของรัฐทั้งระดับพื้นที่และกลไกจากรัฐบาลด้านการค้า การลงทุนตามบทบาทภารกิจของ ศอ.บต. เพื่อขยายผลการพัฒนาเมืองต้นแบบสามเหลี่ยมเศรษฐกิจมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนและการขยายผลสู่เมืองต้นแบบอื่น ๓) การพัฒนา ทั้งโครงสร้างพื้นฐานในพื้นที่และโครงข่ายคมนาคมเชื่อมต่อกับประเทศมาเลเซีย คือ สะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก แห่งที่ ๒ ที่เทศบาลสุไหงโก-ลก และที่ อ.ตากใบ การฟื้นฟูการเดินรถไฟ จากสถานีรถไฟสุไหงโก-ลก ไปยังสถานีรถไฟตุมปัต รัฐกลันตัน รวมทั้งการเสนอ ให้รัฐบาลบรรจุแผนการก่อสร้างรางรถไฟทางคู่จากอำเภอสุไหงโก-ลก ถึง อำเภอหาดใหญ่ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน ส่งเสริมการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยวชายแดนระหว่างประเทศ
(๕) ขับเคลื่อนเมืองต้นแบบที่ ๔ อุตสาหกรรมแห่งอนาคต อ.จะนะ จ.สงขลา	ยกระดับการพัฒนาเมืองจะนะ เป็นจุดเชื่อมต่อจากภาคใต้ชายแดนกับภาคใต้ตอนกลาง โดยมีเป้าหมายผลิตอาหารทะเลแปรรูปและอาหารฮาลาล อุตสาหกรรมแห่งอนาคต เช่น การแพทย์ครบวงจร การท่องเที่ยวครบวงจร เทคโนโลยีชีวภาพ อุตสาหกรรมหนักประเภทเครื่องจักรผลิตกระแสไฟฟ้า พลังงานหมุนเวียน ระบบราง รวมทั้ง การสร้างท่าเรือ เพื่อขนส่งทางทะเลและการท่องเที่ยว โดยมุ่งเป้าจะให้เป็นประตูที่ ๓ (๓rd Gateway) ของประเทศไทย
(๖) การพัฒนาเศรษฐกิจด้วยธุรกิจเริ่มใหม่ (Startup) และธุรกิจขนาดกลาง/ขนาดย่อม (SME)	๑) สนับสนุนการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อการหนุนเสริมการสร้างผู้ประกอบการใหม่ โดยการสนับสนุนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ทั้งในระดับต้นน้ำ (แรงงาน โครงสร้างพื้นฐาน) กลางน้ำ (การส่งเสริมศักยภาพการแปรรูป) ปลายน้ำ (การตลาด) ที่เชื่อมโยงกับการพัฒนาสามเหลี่ยมเศรษฐกิจจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๒) ส่งเสริม สนับสนุนให้นักธุรกิจรุ่นใหม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนในการประกอบธุรกิจ ตลอดจนประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพี่เลี้ยงและให้คำปรึกษาในการทำธุรกิจ ๓) พัฒนา ส่งเสริมศักยภาพนักธุรกิจรุ่นใหม่ ยกระดับให้เป็นนักธุรกิจรุ่นใหม่ต้นแบบด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการพัฒนาแอพลิเคชัน ช่องทางการค้าขายสินค้าออนไลน์ ด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม เป็นต้น
(๗) ส่งเสริมและพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นศูนย์กลางธุรกิจฮาลาล	บูรณาการร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการวางระบบขับเคลื่อนงานธุรกิจฮาลาลในพื้นที่ โดยส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ สถานประกอบการและพัฒนาศักยภาพบุคลากร ปรับปรุงระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ พัฒนากระบวนการตรวจรับรองมาตรฐานบริการ และผลิตภัณฑ์ของพื้นที่โดยการนำเทคโนโลยีใหม่ ๆ มาใช้ การจัดตั้งหน่วยรับผิดชอบ

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ	
	หลักและเชื่อมโยงการพัฒนาฮาลาลทุกภาคส่วน พัฒนาระบบการจัดเก็บข้อมูลสินค้า และบริการฮาลาลในพื้นที่ และสร้างความรู้ความเข้าใจและการตลาดให้มีประสิทธิภาพ
(๘)การส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมเทคโนโลยีชีวภาพและการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	๑) ส่งเสริม สนับสนุนการเสริมสร้างความมั่นคงทางพลังงาน โดยเฉพาะการพัฒนาพลังงานทางเลือก พลังงานทดแทนที่จะนำไปสู่การลดต้นทุนในการทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ หรือการพัฒนาพลังงานทางเลือกเพื่อลดปัญหาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้างแหล่งพลังงานในชุมชนเพื่อการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรของชุมชนให้เป็นแหล่งพลังงานที่ยั่งยืน ๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการบริหารจัดการอุตสาหกรรมท่องเที่ยวและบริการที่มีมาตรฐาน ส่งเสริมการนำอัตลักษณ์ท้องถิ่นมาเป็นต้นทุนการสร้างนวัตกรรมสิ่งแวดล้อม และ การเสริมสร้างสภาพแวดล้อมและการเติบโตของการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้การสนับสนุนการพัฒนาการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการดูแล รักษา ฟื้นฟู ระบบนิเวศวิทยาของชุมชน ๓) สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริในการส่งเสริมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
(๙) การพัฒนาภาคอุตสาหกรรม	ทั้งอุตสาหกรรมจากประมงพาณิชย์ อุตสาหกรรมสิ่งทอ/การผลิตเสื้อผ้า อุตสาหกรรมแปรรูปจากยางพารา และอื่น ๆ โดยเฉพาะประมงพาณิชย์ ที่เกี่ยวข้องการทำประมงน้ำลึก ซึ่งต้องสนับสนุนให้ผู้ประกอบการดำเนินการตามกฎหมาย/กฎระเบียบ ขณะเดียวกันต้องให้ความช่วยเหลือในกรณีที่ได้รับผลกระทบจากการปรับปรุงกฎหมาย/กฎระเบียบต่าง ๆ โดยเฉพาะหลังมาตรการ Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU
(๑๐) การบูรณาการขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษและพื้นที่เมืองต้นแบบให้เชื่อมโยงกับทุกมิติอย่างไร้รอยต่อ	สนับสนุน ส่งเสริม และเร่งรัดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษและเมืองต้นแบบ รวม ๑๔ เขต ประกอบด้วย โครงข่ายถนน รถไฟทางคู่ และรถไฟที่เชื่อมต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ท่าเรือน้ำลึกของจังหวัดปัตตานีและสงขลา เร่งรัดพัฒนาท่าอากาศยานนราธิวาสเพื่อยกระดับเป็นท่าอากาศยานนานาชาติ เป็นต้น
(๑๑) การเชื่อมไทยเชื่อมโลก	พัฒนาความร่วมมือระหว่างประเทศภายใต้กรอบความร่วมมือการพัฒนาเศรษฐกิจ ๓ ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย มาเลเซียและไทย หรือ Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle: IMT-GT เพื่อยกระดับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้เชื่อมโยง กับ ๔ รัฐของมาเลเซีย ได้แก่ รัฐเประก์ รัฐกลันตัน รัฐตรังกานู และรัฐเคดาห์ รวมทั้งเกาะสุมาตราใต้ของประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งเป็นพื้นที่ที่มี

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ	
	ปัญหาความยากจนของประชาชนให้มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตเศรษฐกิจและความเป็นอยู่ของประชาชนให้ดียิ่งขึ้น ผ่านแนวคิด “ระเบียงเศรษฐกิจที่ ๖” หรือ Economic Corridor ๖ เพื่อหาช่องทางตลาดการค้าต่างประเทศเป้าหมายที่จะนำผลผลิตและบริการจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่พี่น้องประชาชนมุสลิมและมิใช่มุสลิมในต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และอิตาลี เป็นต้น รวมทั้ง ประเทศโลกมุสลิม ผ่าน โครงการ Small Thailand และการพัฒนาความร่วมมือในฐานะเมืองพี่เมืองน้อง หรือ Sister City นอกจากนี้ ยังมีความร่วมมือกับอีกหลายประเทศ เพื่อที่จะเป็นตลาดการค้าต่างประเทศเป้าหมายที่จะนำผลผลิตและบริการจากจังหวัดชายแดนภาคใต้ไปสู่พี่น้องประชาชนมุสลิมและมิใช่มุสลิมในต่างประเทศ เช่น จีน ญี่ปุ่น เกาหลี และอิตาลี เป็นต้น รวมทั้งประเทศโลกมุสลิม ผ่าน โครงการ Small Thailand และการพัฒนาความร่วมมือในฐานะเมืองพี่เมืองน้อง หรือ Sister City

<u>แผนงาน/โครงการ</u>

(๑) โครงการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจฐานรากการค้าและการลงทุน

(๒) โครงการจัดสร้างสถาบันบ่มเพาะวิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการจังหวัดชายแดนภาคใต้

(๓) โครงการพัฒนาและขยายผล SMEs และผู้ประกอบการรุ่นใหม่

(๔) โครงการพัฒนาการสร้างสรรค์บรรยากาศการค้า การลงทุนการอุตสาหกรรม ที่สังคมเชื่อมั่น

(๕) โครงการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและโครงสร้างพื้นฐาน

(๖) โครงการพัฒนาการคมนาคม โครงสร้างพื้นฐาน การขนส่งและโลจิสติกส์ เพื่อการเสริมสร้างสันติสุขจังหวัดชายแดนภาคใต้ และหนุนเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคง

(๗) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวโดยชุมชน

(๘) โครงการพัฒนาธุรกิจฮาลาล

(๙) โครงการสนับสนุนให้จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นเมืองศูนย์กลางการท่องเที่ยวเชิงพหุวัฒนธรรมและอาหารฮาลาล

(๑๐) โครงการพัฒนานวัตกรรมฮาลาลเพื่อรองรับการเป็น Trading City

(๑๑) โครงการศูนย์กลางการแพทย์ฮาลาลแบบครบวงจรแห่งแรกของประเทศ หรือ Halal Medical Hub

(๑๒) โครงการส่งเสริมอาชีพปศุสัตว์ชายแดนใต้

(๑๓) โครงการส่งเสริมเกษตรผสมผสาน และวิสาหกิจชุมชน

(๑๔) โครงการส่งเสริมอาชีพวิสาหกิจชุมชนประมง

(๑๕) โครงการขับเคลื่อนแนวทางวิถีชีวิตชุมชนสู่การพัฒนาเศรษฐกิจ

(๑๖) โครงการสร้างพื้นที่ตลาดบนโลกดิจิทัลเพื่อเชื่อมโยงผลิตภัณฑ์ของชุมชนจังหวัดชายแดนภาคใต้กับตลาดในระดับประเทศและนานาชาติ

(๑๗) โครงการการพัฒนาเชื่อมโยงระบบคมนาคมขนส่งจังหวัดชายแดนภาคใต้ (Mobility)

(๑๘) โครงการระบบบริการดิจิทัลในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

(๑๙) โครงการบูรณาการขับเคลื่อนพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษ เมืองต้นแบบและ “ระเบียงเศรษฐกิจที่ ๖”

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาทางเศรษฐกิจ
หรือ Economic Corridor ๖ (๒๐) โครงการส่งเสริมสนับสนุนการสร้างแหล่งอาหารเพื่อความมั่นคงทางอาหาร

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาทางสังคม	
แนวทางกลยุทธ์ : สภาพปัญหาสังคมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีหลากหลายมิติ ทั้งปัญหาความไม่อบอุ่นในครอบครัวเนื่องจากภาวะเศรษฐกิจ ปัญหายาเสพติด ปัญหาขาดประสิทธิภาพการให้บริการของรัฐ เป็นต้น รวมถึงปัญหาความแตกร้าว เปราะบางของสังคมพหุวัฒนธรรมเนื่องจากสถานการณ์ความไม่สงบ ดังนั้น เป้าหมายของการพัฒนาสังคม เพื่อให้ประชาชนอยู่ร่วมกัน มีความอบอุ่น มีความสุขมีความเอื้ออาทร และหยิบยื่นความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รวมทั้งการมีทัศนคติที่ดีต่อการอยู่ร่วมกันในสังคม พหุวัฒนธรรม ซึ่งสังคมทุกระดับตั้งแต่ระดับเล็กที่สุดคือ “ครอบครัว” จนเป็นสังคมที่ใหญ่ขึ้นคือ ชุมชน ตำบล อำเภอ จังหวัด และประเทศ ล้วนแต่มีความสำคัญ สำหรับในพื้นที่ภาคใต้ตอนล่าง มีความเป็นพิเศษตรงที่มีความหลากหลายของผู้คนในสังคมที่มีอัตลักษณ์ความเชื่อ แตกต่างกัน จึงต้องมีกลไกหรือการดำเนินงานเฉพาะที่แตกต่างจากพื้นที่ส่วนอื่นของประเทศ มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว	วางระบบและขับเคลื่อนให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็ง ด้วยการสร้างงานสร้างอาชีพให้ครอบครัวมีรายได้ที่เพียงพอสามารถเลี้ยงดูสมาชิกในครอบครัวได้มีความสามารถส่งเรียน ให้การศึกษา เติบโตอย่างมีคุณภาพ สมาชิกในครอบครัวมีโอกาส ใช้ชีวิตร่วมกัน หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ต้องเร่งสร้างความเข้มแข็งสถาบันครอบครัว อาทิ การสร้างงานอาชีพให้กับหัวหน้าครอบครัวหรือแม่บ้านที่สามารถทำงานมีรายได้จากการทำงานในพื้นที่เพื่อให้มีเวลาเลี้ยงดูบุตร มิให้เกิดความเสี่ยงต่อการยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติดหรือถูกชักนำในทิศทางที่ไม่พึงปรารถนา การดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม และต้องดำเนินการต่อยอดต่อไป อาทิ การสนับสนุนให้ลงทุนโรงงานแปรรูปมะพร้าว โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ ตำบลบางเขา อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี โรงงานแปรรูปทุเรียน ตำบลปากบาง อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา เป็นต้น และการจัดตั้งและพัฒนาศักยภาพวิสาหกิจชุมชนหลายพื้นที่
(๒) พัฒนาองค์กรที่สร้างความสุข อำนวยประโยชน์ให้คนในสังคม ชุมชน	วางระบบการพัฒนาเพื่อดูแลหรือให้บริการประชาชนในทุกมิติ โดยมีทิศทางหลักตามยุทธศาสตร์ความมั่นคงของประเทศเป็นแกนคือ โครงการตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ที่มีเป้าหมายให้สังคมระดับตำบลมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความสุข อาทิ ต้องมีโรงเรียนภาคบังคับที่มีคุณภาพอย่างน้อย ๑ แห่ง มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพประจำตำบลที่มีคุณภาพอย่างน้อย ๑ แห่ง ศอ.บต.และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องเร่งรัดผลักดันให้มีการบูรณาการแก้ปัญหาอย่างยั่งยืนในด้านที่ยังเป็นช่องว่างในพื้นที่ เช่น จัดตั้งศูนย์ดูแลผู้สูงอายุระดับตำบล ศูนย์ดูแลเด็กกำพร้าระดับ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาทางสังคม	
	ตำบล เป็นต้น ซึ่งทุกงานทุกด้านจะรวมอยู่ในกรอบของโครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนโดยเป้าหมายใน พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๕ นำร่องใน ๓๐ ตำบล
(๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคมเพื่อเกื้อหนุนผู้ที่ขาดโอกาส สูญเสียโอกาสในชีวิต	สนับสนุน ส่งเสริมการขับเคลื่อนงานด้านสังคม ในลักษณะคณะกรรมการ คณะทำงาน ที่ดูแลทั้งระบบ ครบวงจร และมีความยั่งยืน โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ ๑) วางระบบการดูแลเด็กกำพร้าอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นรูปธรรมและยั่งยืน ภายใต้โครงการพัฒนาศักยภาพเด็กกำพร้า โดยมีเป้าหมายในการพัฒนา ๓ ประการ ได้แก่ (๑) การพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้น (๒) ยกระดับการพัฒนาให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลว่าด้วยอนุสัญญาสิทธิเด็ก เพื่อให้นานาชาติเห็นถึงความมุ่งมั่นของภาครัฐในการดูแลเด็กตามปฏิญญาสากล และ (๓) พัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อมกับเยียวยาสภาพจิตใจสำหรับเด็กกำพร้าที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ โดย ศอ.บต.ในฐานะเป็นศูนย์กลางเชื่อมโยงการทำงานทุกระดับ ดำเนินการร่วมกับกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กอ.รมน.ภาค ๔ สน. กรมการปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัด และองค์กรภาคประชาสังคม กำหนดกรอบแนวทางและกลไกการพัฒนาศักยภาพเด็กกำพร้าให้เกิดความยั่งยืน โดยระยะสั้นเร่งจัดทำฐานข้อมูลโดยระบบเลขประจำตัวประชาชน ๑๓ หลัก แยกประเภท พื้นที่ และองค์กรที่ให้การดูแล พร้อมกับเร่งแก้ไขความเดือดร้อนเฉพาะหน้า เช่น อาหาร เสื้อผ้าที่พักอาศัย และการเยียวยาจิตใจ ส่วนในระยะยาว กำหนดกรอบการดำเนินงานของแต่ละหน่วยงานและวางระบบเชื่อมโยงให้มีประสิทธิภาพ ทั้งการให้การศึกษาการเตรียมการสู่การแสวงหาอาชีพที่เหมาะสม และการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กกำพร้าประจำตำบล ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งตามแผนแม่บท ตำบล มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ๒) วางระบบการบริหารจัดการผู้สูงอายุอย่างครบวงจร โดยจัดทำโครงการนำร่อง อาทิ โครงการบริบาลผู้สูงวัยโดยอาศัยสถาบันศึกษาปอเนาะ (นำร่อง ๒๖ แห่ง) เพื่อดูแลให้ความช่วยเหลือแก่ผู้สูงอายุทั้งในเรื่องอาชีพ การใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ การอยู่ร่วมกับสังคมและการเรียนรู้ทางศาสนาซึ่งสอดคล้องกับวิถีชีวิตของไทยมุสลิมในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓) จัดทำรถโมบายเคลื่อนที่เพื่อดูแลผู้พิการและผู้ป่วยติดเตียง (รวมผู้สูงอายุที่ป่วยติดเตียง) เพิ่มอีก ๓ คัน ให้ครอบคลุมพื้นที่จังหวัดปัตตานี สงขลา และสตูล นอกจากนี้ จัดระบบการบริหารจัดการโดยร่วมกับองค์กรภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง ร่วมมือกันวางกรอบและแนวทางการทำงานที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ออกแบบ

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาทางสังคม	
	การดูแลผู้พิการที่เน้นถึงความต่อเนื่อง ครบวงจรทั้งกาย-จิตใจ-สังคม ส่งเสริมการจัดทำธนาคารกายอุปกรณ์ โดย ศอ.บต. ร่วมกับกรมส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข และอื่น ๆ เพื่อให้การช่วยเหลือฟื้นฟูดูแลผู้พิการและครอบครัว ให้สามารถดูแลและช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่เป็นภาระต่อสังคม หรือเป็นภาระน้อยที่สุดโดยประสานความร่วมมือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนดกิจกรรมนำร่องในการให้ความช่วยเหลือ คนพิการและครอบครัว ๔) บูรณาการความร่วมมือกับกรมการปกครองหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์และสถานกงสุลใหญ่ ณ เมืองโกตาบารู ประเทศมาเลเซีย และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิของราษฎรที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร โดยจัดกิจกรรมตรวจพิสูจน์ สารพันธุกรรม (DNA) ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และในประเทศมาเลเซีย เพื่อสร้างความเสมอภาคในด้านสิทธิและเสรีภาพตามกฎหมาย ทำให้สามารถเข้าถึงสวัสดิการภาครัฐ มีความกินดี อยู่ดี ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำของสังคมและนำพาสังคมสู่ความสันติสุข ๕) กำหนดแนวทางและกลไกการขับเคลื่อนเพื่อแก้ไขปัญหาด้านสุขภาพ อนามัยแม่และเด็กและปัญหาโภชนาการต่ำในเด็กเล็ก โดยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ สร้างเครือข่ายดูแลสุขภาพ การพัฒนาระบบสุขภาพที่เชื่อมโยงกับความสันติสุขของพื้นที่ สนับสนุนสถานบริการสุขภาพในการพัฒนานวัตกรรมสุขภาพเพื่อรองรับความต้องการด้านสุขภาพและการรับมือกับปัญหาวิกฤตสุขภาพของพื้นที่ที่เกิดจากการเข้าไม่ถึงองค์ความรู้ด้านสุขภาพที่ถูกต้อง โดยเฉพาะปัญหาสุขภาพที่เกี่ยวข้องกับด้านพัฒนาการเด็ก อนามัยแม่และเด็ก และโรคเรื้อรัง เป็นต้น
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้ด้อยโอกาสทางสังคม (๒) โครงการดูแลสุขภาพเด็กที่มีปัญหาทุกพโภชนาการอย่างครบวงจร (๓) โครงการป้องกันการเสียชีวิตของแม่ที่ให้กำเนิดบุตรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๔) โครงการช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาสถานะและสิทธิที่ตกหล่นทางทะเบียนราษฎร (๕) โครงการจัดทำฐานข้อมูล Big Data สำหรับกลุ่มเปราะบาง (๖) โครงการจัดทำคู่มือชีวิตหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสำหรับกลุ่มเปราะบางจังหวัดชายแดนภาคใต้ในรายกลุ่ม	

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	
แนวทางกลยุทธ์ : สภาพปัญหาของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้มีหลากหลายมิติ เนื่องจากเป็นพื้นที่พิเศษที่ยึดโยงกับอัตลักษณ์และความเชื่อ สภาพการณ์ที่ปรากฏในปัจจุบันคือ เด็กจำนวนมากเจ็บป่วย พิการมาโดยกำเนิด ซึ่งอาจเกิดการดูแล สุขภาวะของมารดาตั้งแต่ช่วงตั้งครรภ์ ช่วงการศึกษาที่เน้นด้านศาสนาทำให้ขาดโอกาสการประกอบอาชีพ (ต้องปรับสมดุล) ขาดความสามารถด้านภาษาไทย ขาดการเชื่อมโยงข้อมูลด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ การสร้างงานในอนาคตกับการจัดหลักสูตรการศึกษาของสถาบันการศึกษาไทยในพื้นที่ จึงทำให้ผู้ที่จบการศึกษามีทักษะตรงกับความต้องการแรงงาน ซึ่งในห้วงที่ผ่านมา หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกด้านได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เยาวชนและประชาชนในพื้นที่ เป็นคนดี มีคุณภาพ และมีโอกาสในสังคมเท่าๆ กับประชาชนส่วนอื่นของประเทศ มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การแก้ไขสุขภาวะปัญหาโรคที่ติดต่อและไม่ติดต่อ รวมทั้ง โรคติดต่อเรื้อรังที่อุบัติซ้ำในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	การแพร่ระบาดของโรคหัดในพื้นที่ของจังหวัดยะลา ปัตตานี นราธิวาส และ ๔ อำเภอของจังหวัดสงขลา ในปี ๒๕๖๒ ให้มีผู้ป่วยโรคหัดกว่า ๕,๔๐๐ คน และเสียชีวิต จำนวน ๓๔ คน ส่วนใหญ่เป็นเด็กอายุต่ำกว่า ๕ ปี ไม่มีประวัติการได้รับวัคซีน หรือได้รับวัคซีนไม่ครบตามเกณฑ์ และมีภาวะทุพโภชนาการ โดยที่ผู้ป่วยเข้ารับการรักษาตัวที่โรงพยาบาลมีภาวะแทรกซ้อนด้วยอาการปอดอักเสบ คลื่นไส้อาเจียน และอื่นๆ สถานการณ์โรคดังกล่าว ศอ.บต. ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ประกอบด้วย กอ.รมน.ภาค ๔ สน. สถาบันการศึกษาภาครัฐ ผู้นำศาสนา ผู้นำชุมชน และภาคประชาชน กำหนดแนวทางและขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาอย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายให้พื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็น **“พื้นที่ปลอดโรคหัดภายในปี ๒๕๖๓”** ดำเนินการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะทำงานขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคหัดในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดตั้งศูนย์ประสานงานการป้องกันและแก้ไขปัญหาการแพร่ระบาดของโรคหัดขึ้น รวมถึง ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานทุกภาคส่วนในการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ และสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับโรคหัดและการรับบริการวัคซีนผ่านสื่อบุคคล วิทยุ และอื่น ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งผลให้การแพร่ระบาดของโรคมีแนวโน้มลดลง กลุ่มเป้าหมายเข้าถึงการบริการวัคซีนเพิ่มขึ้น อย่างไรก็ตาม ยังพบว่าประชาชนส่วนหนึ่งที่บ่ายเบี่ยง ไม่ยินยอมนำบุตรเข้ารับบริการฉีดวัคซีน ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดการระบาดของโรคที่สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนอื่นตามมาในอนาคต จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการแก้ไขปัญหาในมิติต่าง ๆ โดยเฉพาะการทำงานเชิงรุก เพื่อสร้างการรับรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ถูกต้องแก่ประชาชนในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง รวมทั้ง วางมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหาจากโรคระบาดที่สามารถป้องกันได้ด้วยวัคซีนป้องกันโรค เพื่อลดปัจจัยที่

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	
	เป็นสาเหตุของ การเสียชีวิต เช่น การแก้ไขปัญหาภาวะทุพโภชนาการในเด็ก ๐ – ๕ ปี การสร้างการรับรู้และความเข้าใจที่ถูกต้องของผู้ปกครองในการเข้ารับการรักษาตัวในสถานพยาบาล การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพให้ผู้ปกครองเด็กสามารถดูแลและจัดการกับปัญหาทางสุขภาพได้อย่างถูกต้อง รวมถึงการบูรณาการภารกิจให้กับผู้นำศาสนา สถานศึกษา เป็นกำลังหลักในการสร้างความเข้าใจกับประชาชนที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ความเชื่อ และการถ่ายทอดองค์ความรู้ที่ถูกต้องตั้งแต่วัยเรียน วัยเจริญพันธุ์ผ่านกระบวนการเรียนการสอน และหลักสูตรก่อนแต่งงานตามหลักศาสนาอิสลาม เป็นต้น
(๒) การพัฒนาความสามารถด้านภาษาไทย	จัดทำโครงการนำร่องพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียนในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน ๒๐ แห่ง โดยจัดหาครูสอนภาษาไทยที่มีความรู้ จบการศึกษาด้านภาษาไทยโดยตรงไปประจำทุกโรงเรียนและมีการฝึกอบรม ติวเข้ม การสอนทุกรูปแบบประเมินผลทุกระยะ สนับสนุนศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ในความดูแลของกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อขยายผลการใช้สื่อสร้างสรรค์ เพื่อส่งเสริมพัฒนาการการเรียนรู้ตามช่วงวัย การใช้ภาษาไทยให้กับเด็กก่อนวัยเรียนและผู้ปกครอง เพื่อให้สามารถใช้ภาษาไทยได้ ทั้งในทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน โดยปรับรูปแบบการเรียนรู้ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้และการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชน
(๓) การพัฒนาทักษะด้านภาษาและความพร้อมให้กับนักเรียนที่ประสงค์ จะไปเรียนต่อต่างประเทศ	สนับสนุนกิจกรรมอบรมภาษาให้กับนักเรียน ม.๕ - ม.๖ ที่จะไปเรียนต่างประเทศ โดยให้การอบรม ๔ ภาษาคือ ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน ภาษาอาหรับ และภาษาอินโดนีเซีย รวมทั้งแนะแนวการศึกษาและสร้างโอกาสการประกอบอาชีพ นอกจากนี้สนับสนุนการฝึกทักษะและประสบการณ์การใช้ภาษาอังกฤษโดยตรงกับนักศึกษาไทยและต่างชาติ เช่น มหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย และอินโดนีเซีย เป็นต้น
(๔) การเชื่อมต่อและบูรณาการพัฒนาเศรษฐกิจกับการศึกษา	เพื่อให้สามารถผลิตเยาวชนตรงความต้องการภาคแรงงานในอนาคตหรือสามารถเป็นผู้ผลิตและเป็นผู้ประกอบการด้วยตนเอง ศอ.บต. ร่วมกับหลายหน่วยงานวางระบบการประสานงานประสานข้อมูลให้เกิดความเป็นเอกภาพหรือ “ไร้รอยต่อ” ในลักษณะของการทำข้อตกลงความร่วมมือ หรือคณะทำงานร่วมกัน ซึ่งดำเนินการมาแล้วตั้งแต่ปี ๒๕๖๒
(๕) การพัฒนาทักษะอาชีพให้กับประชาชนในวัยทำงาน	สนับสนุนให้เยาวชนที่ไม่มีงานทำ หรือประชาชนที่มีรายได้น้อยผ่านการอบรมระยะสั้นในหลายโครงการ เช่น โครงการฝึกอาชีพ ณ ศูนย์ฝึกอาชีพพระราชทาน (๓ แห่ง) การฝึกอาชีพให้กับเยาวชน

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	
	ที่ผ่านการบำบัด/เลิกยาเสพติด การฝึกอาชีพตัดเย็บให้กับแม่บ้าน (ตรงความต้องการตลาด) การฝึกอบรมการประกอบอาหารฮาลาล เป็นต้น
(๖) การดูแลสุขภาวะของประชากรทุกช่วงวัย	ดำเนินการเสริมสร้างให้ประชาชนมีสุขภาวะที่ดี และมีความรอบรู้ด้านสุขภาวะ ควบคู่กับการส่งเสริมความตระหนักถึงความสำคัญของสุขภาพให้กับพ่อแม่ และผู้ดูแลเด็กเพื่อการพัฒนาบทบาทความเป็นพ่อเป็นแม่การอบรมเลี้ยงดูบุตรและบทบาทของครอบครัว และพัฒนาสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อสุขภาวะที่ดี เพื่อร่วมสร้างบรรยากาศที่อบอุ่นและปลอดภัยในครอบครัว ชุมชน และสังคม ตลอดจนสนับสนุนให้ชุมชนเป็นฐานในการเสริมสร้างสุขภาวะที่ดี เพื่อเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพ
(๗) จัดระบบการศึกษาและพัฒนาการเกษตร	ส่งเสริม และขยายผลการดำเนินงานโครงการ “ครัวโรงเรียนสู่ครัวบ้าน” เพื่อมุ่งเน้นการลดสารเคมีในการทำเกษตร และทำให้ทั่วถึงไปยังประชาชนในพื้นที่ เพื่อสร้างนักเรียนต้นแบบที่สามารถนำความรู้ด้านการเกษตรที่ได้จากโรงเรียนไปทำที่บ้านจนเกิดผลเป็นที่ประจักษ์ และเป็นแบบอย่างให้กับชุมชนได้ คัดเลือกเด็กนักเรียนที่สนใจและรักในการทำเกษตรและมีผลการดำเนินงานระดับดีเยี่ยม นำเข้าเฝ้าและรับรางวัลจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในคราวเสด็จเยือน ศอ.บต. ห้วงเดือนกันยายนของทุกปี ส่งเสริมโอกาสทางการศึกษาแก่นักเรียนที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเรื่องการทำเกษตร ในวัยประถมศึกษา โดยจัดสรรทุนการศึกษาให้จนจบการศึกษาระดับมหาวิทยาลัยวางแผนการพัฒนาในศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริทั้ง ๖ แห่ง รวมทั้งการบริหารจัดการงานธุรกิจเกษตรในภาคเอกชน จัดหาโควตาการศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยของรัฐ สาขาเกษตร ได้แก่ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และในระยะต่อไป จะได้เสนอคณะรัฐมนตรี จัดสรรโควตาตำแหน่งราชการ ในส่วนของเกษตรอำเภอ เพื่อให้นักเรียนเหล่านี้ไปบรรจุและพัฒนางานเกษตรฐานรากบ้านเกิดของตนเอง
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการเสริมการพัฒนาการศึกษาภาษาไทยในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน (รร.ตชด.) (๒) โครงการพัฒนาทักษะด้านภาษานานาชาติ (๓) โครงการขยายผลการพัฒนาตามแนวทางพระราชดำริและตามรอยพระยุคลบาท (๔) โครงการตลาดนวัตกรรมเยาวชนจังหวัดชายแดนภาคใต้และแลกเปลี่ยนเยาวชนระหว่างสถาบันอุดมศึกษาในพื้นที่กับต่างภูมิภาค และต่างประเทศ (๕) โครงการจัดสร้างศูนย์เรียนรู้การพัฒนาของศาสตร์พระราชาแบบครบวงจรและทันสมัย เพื่อเป็นแหล่งกลางของจังหวัดชายแดนภาคใต้	

กลยุทธ์ที่ ๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
(๖) โครงการอุทยานการเรียนรู้ สนามสันทนาการจังหวัดชายแดนภาคใต้ และจัดสร้างศูนย์พัฒนาอัจฉริยะ พื้นที่เรียนรู้ บนระบบดิจิทัล

๔.๕.๓ ประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมภายใต้การมีส่วนร่วมและการบริหารจัดการภาครัฐที่สอดคล้องกับพื้นที่ วิถีสู่ความยั่งยืน ประกอบด้วย ๓ กลยุทธ์ มีรายละเอียด ดังนี้

๔.๕.๓.๑ เป้าหมาย

๑) เพื่อให้จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นต้นแบบของประเทศไทยในการพัฒนา ที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกขั้นตอน

๒) เพื่อให้การบูรณาการทำงานของหน่วยงานภาครัฐต้องมีประสิทธิภาพ (ไร้รอยต่อ) มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริตและประพฤติมิชอบ บริการประชาชนรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบุคลากรภาครัฐเป็นคนดี คนเก่ง มีคุณธรรม เป็นมืออาชีพ

๔.๕.๓.๒ ตัวชี้วัด

๑) ระดับการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกขั้นตอนเพิ่มมากขึ้น

๒) ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐเพิ่มขึ้น

๓) จำนวนข้อร้องเรียนเรื่ององค์กรภาครัฐทุจริตและประพฤติมิชอบลดน้อยลง

๔.๕.๓.๔ กลยุทธ์การดำเนินงานที่สำคัญ ๓ กลยุทธ์ ดังนี้

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
แนวทางกลยุทธ์ : ด้วยความสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จึงเป็นโอกาสของการพัฒนาในหลายด้านทั้งการผลิตอาหาร พลังงาน การท่องเที่ยว ดังนั้นจึงต้องวางระบบการพัฒนาที่ไม่ทำลาย หรือไม่ใช้ทรัพยากรในการผลิตเกินกว่าความสามารถในการทดแทน ฟื้นฟู มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การพัฒนาเศรษฐกิจที่เกื้อหนุนกับการฟื้นฟูสภาพป่า หรือป่าชายเลน	๑) สนับสนุนการปลูกพืชไผ่เศรษฐกิจเพื่อนำไปแปรรูปเป็นชีวมวลอัดเม็ด นำไปใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้าทดแทนพลังงานจากถ่านหิน ฟอสซิล ซึ่งสามารถลดปริมาณคาร์บอนไดออกไซด์ ที่เป็นสารเพิ่มความร้อนของภาวะเรือนกระจก และการปลูกไผ่ก็เป็นฟื้นฟูความสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ ดินและน้ำ ๒) ฟื้นฟูป่าชายเลนเสื่อมโทรม โดยจัดทำโครงการเมืองปูทะเลโลก ซึ่งมุ่งเน้นการฟื้นฟูป่าชายเลนและนากุ้งร้างสำหรับเลี้ยงปูทะเล เพื่อคืนความอุดมสมบูรณ์ของผืนป่า และชายฝั่งทะเลให้กับจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความอุดมสมบูรณ์

กลยุทธ์ที่ ๑ การพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม	
(๒) การวางระบบการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตเมืองชุมชน	ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาเมืองต้นแบบการบริหารจัดการขยะและสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง เพื่อลดปัญหาขยะชุมชน การแปลงขยะชุมชนเป็นพลังงาน โดยเฉพาะเมืองต้นแบบการท่องเที่ยว อำเภอเบตง จังหวัดยะลา เป็นต้น
(๓) การปลุกจิตสำนึกในการลดการใช้พลาสติกเพื่อลดภาวะโลกร้อน	วางระบบการบริหารจัดการการลด เลิกใช้พลาสติก โดยดำเนินการนำร่องให้ ศอ.บต. เป็นองค์กรต้นแบบลดการใช้พลาสติกในจังหวัดชายแดนภาคใต้
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) การรณรงค์เพื่อลดพฤติกรรมของบุคลากรภาครัฐลดการใช้พลาสติกในหน่วยงานให้เป็นร้อยละ ๐ (๒) การบริการจิตสาธารณะของบุคลากรภาครัฐ (๓) การบริการจิตสาธารณะของบุคลากรภาครัฐและเครือข่าย (๔) โครงการปลูกพืชเศรษฐกิจแห่งอนาคต (๕) โครงการระบบนิเวศน์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้งนิเวศน์ป่าเขา และนิเวศน์ทางทะเล (๖) โครงการเสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของระบบนิเวศน์ชุมชน (๗) โครงการป่าฮาลาบาลา และการส่งเสริมการอนุรักษ์อุทยานธรณีโลก Geo Park	

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วม	
แนวทางกลยุทธ์ : ส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกคนในชุมชน/สังคม เพื่อที่จะได้ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา ร่วมรับประโยชน์ และร่วมติดตามประเมินผล รวมทั้งป้องกันความขัดแย้งในสังคม โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การขับเคลื่อนงานภาคประชาสังคม	๑) สนับสนุน ส่งเสริม กิจการของศูนย์ประสานงานด้านเด็กและสตรี ในจังหวัดชายแดนภาคใต้ ศูนย์ช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และการจัดตั้งพื้นที่สันติสุขขนาดเล็ก ๒) จัดทำรายงานสถานการณ์ของจังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อสื่อสารกับสังคมภายนอกทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เกิดความเข้าใจอย่างถูกต้องในสถานการณ์ของพื้นที่ ๓) เสริมสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ชาวต่างประเทศที่อาศัยทำงาน ศึกษา ท่องเที่ยวในจังหวัดชายแดนาคใต้ เพื่อให้เป็นกลไกในการนำสภาพการณ์ที่ดีงามของจังหวัดชายแดนภาคใต้ร่วมเผยแพร่แก่สังคมในภาพกว้าง
(๒) การวางระบบการมีส่วนร่วมการพัฒนาของประชาชนในพื้นที่	จัดทำโครงการนำร่องการจัดตั้ง “ศูนย์ประสานการพัฒนาประจำพื้นที่ (ระดับตำบล)” โดยใช้บุคลากรจากบัณฑิตอาสา และจิตอาสาด้านการพัฒนาทำหน้าที่รวบรวมความต้องการของประชาชนเพื่อจัดทำแผนขับเคลื่อนงานให้เป็นรูปธรรม พัฒนาศูนย์ประสานการพัฒนาฯ ให้เป็นเวทีสะท้อนปัญหาและติดตาม

กลยุทธ์ที่ ๒ การพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วม	
	ความก้าวหน้าการดำเนินงานของรัฐ
(๓) การมีส่วนร่วมในการพัฒนาพื้นที่ในระยะยาว	๑) ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานกลางในการประชุม สัมมนา ระดมความคิดเห็น เพื่อจัดทำแผนงาน โครงการด้านการพัฒนาภายใต้การมีส่วนร่วมในระดับพื้นที่อย่างแท้จริง ๒) ริเริ่ม สร้างสรรค์ นวัตกรรมและฐานข้อมูลสารสนเทศ (Big Data) ในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่ละด้านของ ศอ.บต. ให้เป็นคลังข้อมูลทางยุทธศาสตร์ขนาดใหญ่ เพื่อเป็นแหล่งในการใช้ประโยชน์ของภาคีทุกภาคส่วนในการจัดทำยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พร้อมทั้งยกระดับขีดความสามารถของ ศอ.บต. ให้เป็นผู้เชี่ยวชาญยุทธศาสตร์การบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การจัดการพหุวัฒนธรรม การเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ การเยียวยาฟื้นฟู เป็นต้น
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการจัดตั้งศูนย์ประสานการพัฒนาประจำพื้นที่ (ระดับตำบล) (๒) โครงการ Youth Education Zone (๓) โครงการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคประชาสังคม (๔) การขับเคลื่อนบทบาทคณะกรรมการที่ปรึกษาการบริหารและการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้	

กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและบริบทของพื้นที่	
แนวทางกลยุทธ์ : การพัฒนาและบริหารจัดการของรัฐจะต้องก่อให้เกิดประสิทธิภาพเกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง และไม่เป็นช่องว่างที่จะก่อให้เกิดเงื่อนไขใหม่ จึงต้องปรับระบบการบริหารจัดการในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้หลายด้าน มีแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้	
(๑) การพัฒนาศักยภาพของข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐทุกส่วน	เพื่อให้ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น และเจ้าหน้าที่รัฐทุกส่วน มีความเข้าใจสถานการณ์ บริบทของสังคมในพื้นที่ และเข้าถึง ต้นตอ รากเหง้าของปัญหา และรู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง มีจุดเน้นที่สำคัญคือ ต้องรู้ความต้องการและความเดือดร้อนของประชาชน โดยการลงไปทำงานร่วมกับประชาชนในหมู่บ้าน ชุมชนให้มากที่สุด โดยกำหนดแนวทางการดำเนินงานที่สำคัญ ดังนี้ ๑) อบรมให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ให้มีความเข้าใจสถานการณ์ บริบทของสังคมในพื้นที่ และเข้าถึงต้นตอรากเหง้าของปัญหารู้วิธีการแก้ปัญหาอย่างแท้จริง เป็นต้น ๒) จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่สอดคล้องกับบทบาทภารกิจ

กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและบริบทของพื้นที่	
	และยุทธ์ศาสตร์ด้านการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ ๓) ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและเอกชน เช่น การศึกษาดูงาน การฝึกงานในหน่วยงานต้นแบบ เป็นต้น
(๒) การปรับระบบ รูปแบบการให้บริการภาครัฐให้รวดเร็ว คล่องตัว และ มีประสิทธิภาพ	เนื่องจากพื้นที่ภาคใต้ตอนล่างห่างไกลจากศูนย์กลางการปกครองที่กรุงเทพมหานคร ซึ่งการอนุมัติ อนุญาตในกิจการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ดำเนินการที่ส่วนกลาง กระทรวง เพื่อให้เกิดความคล่องตัว ศอ.บต. ได้ร่วมกับหลายหน่วยงาน **“ศูนย์ประสานงานและบริการการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ (ONE START ONE STOP FOR DEVELOPMENT CENTRE : OSOS)”** ในด้านต่าง ๆ เช่น โครงสร้างพื้นฐาน การเริ่มต้นธุรกิจ การดำเนินธุรกิจ เกิดปัญหาทางธุรกิจ การบริการด้านแรงงาน เป็นต้น โดยใช้สถานที่อาคารศูนย์ราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ตอนล่าง นอกจากนี้ ยังปรับรูปแบบการประสานงาน/ติดต่อราชการในระบบอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้เกิดความสะดวกกับประชาชน
(๓) การนำระบบการศึกษาวิจัยมาเป็นแนวทางสำคัญในการริเริ่ม ทดลอง นำร่องโครงการสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวกับการพัฒนาจังหวัดชายแดนภาคใต้ในทุกมิติ	โดย ศอ.บต. ทำหน้าที่ประสานงานระหว่างหน่วยสนับสนุนการวิจัย เช่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ เพื่อสนับสนุนงบประมาณการศึกษาวิจัยไปยังสถาบันการศึกษาที่มีศักยภาพและความโดดเด่นการวิจัยเฉพาะเรื่อง รวมถึง มหาวิทยาลัยทั้งในและนอกพื้นที่ภาคเอกชนและภาคประชาสังคม โดยเฉพาะการพัฒนาต่อยอดสินค้าและบริการที่เป็นความต้องการของตลาด เพื่อให้ได้รูปแบบสินค้าและบริการที่เป็นความต้องการของผู้บริโภคทั้งในประเทศและต่างประเทศ
(๔) ศึกษาวิจัยแนวทาง และวิธีการการบังคับใช้พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม	โดยสถาบันการศึกษาทั้งในและนอกพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติและประชาชนโดยสูงสุดและให้เป็นไปตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมาย รวมทั้งการทำงานร่วมกับทุกภาคส่วนให้ประสานและเชื่อมโยงการทำงานซึ่งกันและกัน เพื่อให้ประโยชน์ เกิดขึ้นกับพื้นที่และประชาชนโดยสูงสุด
(๕) การป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในองค์กร	จัดให้มีระบบการประสานงานระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบทั้งในระดับนโยบาย ระดับปฏิบัติการ และการตรวจสอบแผนงาน โครงการ และงบประมาณของ ศอ.บต. ทุกแผนงาน โครงการ เพื่อให้มีความโปร่งใส ปลอดการทุจริต โดยประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและองค์กรภาคประชาสังคมที่ดำเนินงานเกี่ยวกับการตรวจสอบความโปร่งใส

กลยุทธ์ที่ ๓ การปรับระบบการบริหารจัดการภาครัฐให้ตอบสนองต่อการพัฒนาและบริบทของพื้นที่	
	การใช้งบประมาณการดำเนินงานภาครัฐเข้าร่วมดำเนินการ
(๖) จัดตั้งสถาบันพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือนจังหวัดชายแดนภาคใต้	เพื่อเป็นศูนย์กลางการการฝึกอบรมและพัฒนาเจ้าหน้าที่ของรัฐฝ่ายพลเรือน และผู้นำทุกภาคส่วน อย่างเป็นระบบ ครบวงจรบนฐานข้อมูลงานวิชาการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งเสริมสร้างขวัญและกำลังใจสำหรับบุคลากรที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ด้วยการจัดทำโครงการเพิ่มประสิทธิภาพผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นของจังหวัดชายแดนภาคใต้ ซึ่งคัดเลือกข้าราชการ พนักงานส่วนท้องถิ่น พนักงานรัฐวิสาหกิจ ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ผู้นำศาสนา และประชาชนที่ปฏิบัติหน้าที่ให้ความช่วยเหลือทางราชการ ผู้มีความรู้ ความสามารถ มีผลการปฏิบัติงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ เข้ารับพระราชทานเกียรติบัตรและเข็มที่ระลึกจากสมเด็จพระกนิษฐาธิราชเจ้า กรมสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี เป็นประจำทุกปี
<u>แผนงาน/โครงการ</u> (๑) โครงการบริหารจัดการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดชายแดนจังหวัดชายแดนภาคใต้ (๒) โครงการพัฒนาศักยภาพเจ้าหน้าที่รัฐและบุคลากรในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ (๓) โครงการประสาน เร่งรัด ผลักดันและติดตามประเมินผล การปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติราชการ (๔) โครงการศึกษาวิจัยแนวทางและวิธีการการบังคับใช้พระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓ ไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม (๕) โครงการป้องกันและปราบปรามการทุจริตภายในองค์กร	

ส่วนที่ ๕
ระบบการติดตาม ประเมินผลและรายงานผลแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

การติดตาม ประเมินผล และรายงานแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. กำหนดให้ กองบริหารยุทธศาสตร์การบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กบย.) กองประสานและเร่งรัดการพัฒนาพื้นที่พิเศษจังหวัดชายแดนภาคใต้ (กปพ.) และกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร (กพร.) ดำเนินการดังนี้

๕.๑ การติดตามและรายงาน

การติดตามและรายงาน เป็นการติดตามและรายงานผลความก้าวหน้า/ผลการดำเนินงาน/ผลสัมฤทธิ์ของแผน/งาน/โครงการ ภายใต้แผนปฏิบัติราชการฯ ซึ่งกำหนดให้ กปพ. รายงาน ๒ รูปแบบ ได้แก่

๕.๑.๑ การรายงานตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปี โดยใช้แบบรายงาน สงป.๓๐๑, ๓๐๒ เป็นการรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดและการใช้จ่ายงบประมาณตามเอกสารงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของ ศอ.บต.

๕.๑.๒ การรายงานในระบบติดตามประเมินผลแห่งชาติ (EMENSCR) เป็นการรายงานผลการดำเนินการเป็นรายไตรมาส เข้าในระบบให้เสร็จสิ้น ภายใน ๓๐ วัน หลังสิ้นไตรมาส โดยจะเป็นการรายงานข้อมูล ดังนี้

๑) ความก้าวหน้าของโครงการ ได้แก่ ความคืบหน้าต่อเป้าหมายโครงการความคืบหน้าของกิจกรรมตามแผนงาน และผลการเบิกจ่ายงบประมาณ

๒) การดำเนินการที่ตอบสนองต่อเป้าหมายของแผนทุกระดับ ตั้งแต่ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนปฏิบัติการ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๓) ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ

๕.๒ การจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้

การจัดทำรายงานสรุปสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรคในการแก้ไขปัญหาในจังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย กบย. จัดทำรายงานฯ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีทุกหนึ่งปี และให้คณะรัฐมนตรีเสนอรัฐสภาเพื่อทราบ ตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติการบริหารราชการจังหวัดชายแดนภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๕๓

๕.๓ การประเมินผลแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต.

การประเมินผลแผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. เป็นการประเมินผลลัพธ์ผลสัมฤทธิ์ เมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติราชการฯ ซึ่งกำหนดให้ กปพ. ดำเนินการ ดังนี้

๕.๓.๑ ศึกษาและวิเคราะห์เป้าหมายของโครงการที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติราชการฯ เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินผล

๕.๓.๒ การเก็บรวบรวมข้อมูล ประกอบด้วย

๑) เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบประเมินที่จัดทำขึ้น เพื่อเก็บข้อมูลจากหน่วยงานเมื่อสิ้นสุดการดำเนินงานในแต่ละปีงบประมาณ

๒) รวบรวมข้อมูลจากการรายงานผลการดำเนินงานตามไตรมาสของหน่วยงาน

๓) การจัดทำรายงานผลการประเมินความสำเร็จของแผนปฏิบัติราชการฯ โดยดำเนินการจัดทำรายงานการประเมินความสำเร็จของแผนปฏิบัติราชการฯ

๕.๔. การประเมินผลการปฏิบัติงาน

การประเมินผลการปฏิบัติงาน ดำเนินการโดย กพร. ดำเนินการ ดังนี้

๕.๔.๑ การประเมินส่วนราชการ ตามมาตรการปรับปรุงประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ

๕.๔.๒ การประเมินผู้บริหารองค์การ

๕.๔.๓ การประเมินผลการปฏิบัติราชการตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของสำนัก กอง

๕.๔.๔ การประเมินผลตามตัวชี้วัดของศูนย์ประสานการปฏิบัติที่ ๕ กอ.รมน.

๕.๔.๕ การประเมินความพึงพอใจและความผูกพันต่อองค์กรของผู้รับบริการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

ส่วนที่ ๖
ผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ

แผนปฏิบัติราชการรายปี (พ.ศ. ๒๕๖๓) ของ ศอ.บต. กำหนดผลลัพธ์สุดท้ายที่ต้องการ ๗ ประการ ดังนี้

๖.๑. การพัฒนาเศรษฐกิจ

การพัฒนาเศรษฐกิจ ต้องสามารถสร้างงาน สร้างอาชีพ และกระจายรายได้ให้กับประชาชนได้อย่างมั่นคง สามารถสร้างความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัย และปัจจัยจูงใจและสิทธิพิเศษให้กับนักลงทุน ผู้ประกอบการ นักท่องเที่ยว เข้ามาลงทุนและท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ทั่วถึง

๖.๒ การพัฒนาสังคม

การพัฒนาสังคมสามารถลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมให้กับกลุ่มเปราะบาง ประกอบด้วย คนยากจน (ตามเกณฑ์ จปฐ. และตามเกณฑ์รายได้ขั้นต่ำของรัฐบาล) เด็กกำพร้า ผู้สูงอายุ สตรี คนพิการ ผู้ด้อยโอกาส ผู้ป่วยติดเตียง กลุ่มผู้อยู่ในภาวะพึ่งพิง และกลุ่มผู้ผ่านการบำบัดและฟื้นฟูยาเสพติด รวมทั้งผู้ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ได้รับการช่วยเหลือ พัฒนาคุณภาพชีวิต อาชีพ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๖.๓ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ต้องสามารถทำให้ประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นคนดี คนเก่ง มีคุณภาพ และมีสุขภาวะที่ดี เยาวชนในและนอกสถานศึกษา รวมทั้งนักศึกษาหลังจากสำเร็จการศึกษาต้องมีอาชีพรองรับที่มั่นคง

๖.๔ การบริหารจัดการภาครัฐ

การบริหารจัดการภาครัฐ สามารถทำให้เป็นภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม เป็นองค์กรโปร่งใส ตรวจสอบได้ ไม่ทุจริต

๖.๕ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐในพื้นที่

บุคลากรภาครัฐในพื้นที่ ต้องเป็นคนดี ทุ่มเท เสียสละ รักประชาชน มีความเข้าใจต่อสถานการณ์และวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ต้องรู้ปัญหาความเดือดร้อน และต้องการของประชาชนอย่างแท้จริง

๖.๖ การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

การพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จะต้องเป็นการพัฒนาที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ไม่ทำลายหรือใช้ทรัพยากรในการผลิตเกินกว่าความสามารถในการทดแทน/ฟื้นฟู และจะต้องเป็นต้นแบบการพัฒนาของประเทศไทยที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและประชาชนมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน

๖.๗ การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐ

การพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรมนุษย์ การบริหารจัดการภาครัฐ การดำเนินการจะต้องมุ่งให้ตอบสนองต่องานด้านความมั่นคง และการสร้างความเข้าใจ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ระยะที่ ๓ ของ กอ.รมน. ภาค ๔ คือ การสร้างสันติสุขในจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้เกิดขึ้นอย่างยั่งยืน

ภาคผนวก

ภาคผนวก

สรุปแผนงาน ผลผลิต โครงการเทียบเท่าผลผลิต ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๓ ของศูนย์อำนวยการบริหารจังหวัดชายแดนภาคใต้

หน่วย : ล้านบาท

แผนงาน ผลผลิต / โครงการ	งบรายจ่าย					
	งบบุคลากร	งบดำเนินงาน	งบลงทุน	งบเงินอุดหนุน	งบรายจ่ายอื่น	รวม
รวมทั้งสิ้น	**75.2890**	**90.7917**	**19.8653**	**333.1902**	**1,211.5202**	**1,730.6564**
1. แผนงานบุคลากรภาครัฐ	**75.2890**	**5.3999**	**-**	**-**	**-**	**80.6889**
2. แผนงานพื้นฐานด้านความมั่นคง	**-**	**85.3918**	**19.8653**	**-**	**197.7675**	**303.0246**
ผลผลิตที่ 1 : การเพิ่มศักยภาพภาครัฐในการขับเคลื่อนแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	-	85.3918	19.8653	-	197.7675	303.0246
3. แผนงานยุทธศาสตร์ป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง	**-**	**-**	**-**	**15.0000**	**-**	**15.0000**
โครงการที่ 1 : โครงการเสริมสร้างอาชีพและพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน	-	-	-	15.0000	-	15.0000
4. แผนงานบูรณาการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้	**-**	**-**	**-**	**318.1902**	**1,013.7527**	**1,331.9429**
โครงการที่ 1 : โครงการแก้ไขปัญหาและป้องกันปัญหาภัยแทรกซ้อน	-	-	-	-	17.0000	17.0000
โครงการที่ 2 : โครงการส่งเสริมและเผยแพร่ความจริงที่ถูกต้องเพื่อสนับสนุนการแก้ไขปัญหา	-	-	-	-	23.8558	23.8558
โครงการที่ 3 : โครงการเสริมสร้างความร่วมมือกับภาคประชาสังคมและนานาชาติ	-	-	-	-	40.4238	40.4238
โครงการที่ 4 : โครงการเสริมสร้างสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง	-	-	-	318.1902	113.9408	432.1310
โครงการที่ 5 : โครงการสร้างความเข้าใจประชาชนทั้งในและนอกจังหวัดชายแดนภาคใต้	-	-	-	-	54.5000	54.5000
โครงการที่ 6 : โครงการอำนวยความยุติธรรมและเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ	-	-	-	-	238.6276	238.6276
โครงการที่ 7 : โครงการตำบลมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน ในจังหวัดชายแดนภาคใต้	-	-	-	-	418.2096	418.2096
โครงการที่ 8 : โครงการพัฒนาเศรษฐกิจและส่งเสริมศักยภาพพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้	-	-	-	-	45.7287	45.7287
โครงการที่ 9 : โครงการพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิภาพด้วยหลักธรรมาภิบาล	-	-	-	-	61.4664	61.4664